

DOMOLJUB

Izšla vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spis in dopisi se pošiljajo: Uradništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Varnostna, reklamacije in inserati pa: Upravištvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❀

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvarna (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet pošto-hranilnišnega urada št. 824.797.

Štev. 1.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1907.

Leto XX.

Pet lesnik.

Volivno leto pričenjamo. Z 31. januarjem umrje sedanja državna zbornica naravne smrti. Šest let njenega življenja premine takrat; in več nima pravice živeti. Nove volitve bodo razpisane morda že koncem marca. Na vsak način je treba že zdaj misliti nanje. Po posamnih občinah, zlasti tam, kjer imajo še liberalci večino, bo treba poskrbeti za pravilne volivne imenike, da ne bodo naših izpuščali; zraven tega pa prosimo, naj se vse, kar bodo liberalci poizkušali glede na volitve, brž objavi. Vsako stvarco v tem oziru bodo naši listi hvaležno sprejeli. Dasi nam je zmaga zagotovljena, moramo vendar poskrbeti, da bo čimsijajnejša. Naš cilj pri volitvah je: noben liberallec ne sme biti izvoljen na slovenskih tleh.

Lepega ne vemo nič od liberalcev, kar tlačijo travo po naši zemlji, toda zadnje leto so se pa prav posebno izkazali. Pet lesnik se je rodilo na njihovem zanikrnem drevesu, katerih vsaka je dovolj velika, da se ž njo zamaše njihova precej široka usta: Prva lesnika je njihov boj proti splošni in enaki volivni pravici. Tu so pokazali toliko hinavščine in neumnosti,

da si lahko vzamejo patent na oboje. Če bodo pri volitvah kaj šarili, pa brž s to lesniko ven in jim recimo: Saj ste bili proti splošni in enaki volivni pravici. Ali torej morete zares misliti, da bi vas kdo tistih volil, katerim ste hoteli snesti vol. pravico?

Druga lesnika, kislja in zoprna kot prva, je njihov nastop za razporoko. Po svojih časopisih so to zahtevali in na Dunaju je njihov poslanec dr. Ferjančič javno povedal, da je zanjo in je tudi, kar je mogel, delal v tem zmislu. Ko se bo štelil kak liberallec v volitve, pa mu zabrusite: Tebe naj volijo tisti, kateri se hočejo ločiti od svojih zakonskih žen in se poročiti z drugo v kanceliji. Obmolknil bo.

Tretja lesnika je liberalna zahteva, naj se cerkev loči od države tako, kakor na Francoskem. Tudi te ne morejo utajiti, ker so jo utaknili pri zaupnem shodu meseca novembra v Ljubljani v svoj program. Na Francoskem zdaj gonijo škofo iz njihovih hiš, župnike iz farovžev, bogoslovce iz semenišč in jih mečejo na ulice, češ, da so vse te hiše s cerkvami in cerkvenim orodjem vred občinsko premoženje, ki seveda s cerkvijo nima nič več opraviti, ker je cerkev ločena od države. Francoske občine lahko cerkve porabijo za plesišča ali

magacine, kakor jim drago. Na nobenem javnem kraju, tudi na pokopališču ne sme biti več križa. Maševati, pridigovati, spovedovati, sploh deliti zakramente in opravljati božjo službo se sme samo z dovoljenjem gosposke. Duhovnik, ki si ne izprosi takega dovoljenja, je kaznovan. To hočejo imeti liberalci tudi pri nas; zraven pa kriče, da nima vera s politiko nič opraviti. Prepričani smo, da bo ogromna večina tistih, ki so dozdej še liberalno volili, zamašila liberalcem pri volitvah usta z besedami: Vi hočete, naj se cerkev loči od države; zato se bomo pa rajše mi ločili od vas.

Cetrta lesnika je svobodna šola, ali ločitev cerkve od šole: Z duhovnikom proč iz šole! Tudi to so sprejeli liberalci v svoj program. So res čudni! Ali mislijo, da so naši ljudje zidali drage šole za to, da bi se jim mladina kvarila in odtujila veri in cerkvi? Premalo poznajo naše ljudstvo. Kar jih ni res brezverskih izgublencev, jim bo vsak pri volitvah vrgel to lesniko nazaj z besedo: Tu imaš svojo svobodno šolo; jaz imam pa svoboden glas, ki ga tebi ne dam.

Peta lesnika je pa kanceliparagraf. Liberalci so bili čudovito modri. Rekli so: Če hočemo razporoko, ločitev cerkve od države in šole do.

seči, moramo prej zavezati pri volitvah vsem duhovnikom jezike. V ta namen so iztohtali tole: 1) Vsak duhovnik, ki bi kaj o volitvah, ali o politiki sploh znil v cerkvi, naj se kaznuje. 2) Vsak duhovnik, ki bi maševal za srečne volitve, ali molil zanje, ali določil javno molitev v ta namen, naj se kaznuje. 3) Vsak duhovnik, ki zunaj cerkve razlaga verske dolžnosti ob volitvah, ki pove, kaj zahteva vera in kaj prepoveduje v javnem življenju, naj se kaznuje. Kazen je denar in zapor. Res se je našel dr. Ferjančič, ki ki je to resno predlagal v državnem zboru in naši liberalni časopisi od Naroda do Gorenjca in Notranjca so mu peli slavo. Liberalcem drugih narodov in socialnim demokratom se je to zdelo preneumno in glasovali so proti dr. Ferjančičevemu predlogu. Sam minister Klein, ki nikakor ni katoliškega mišljenja, je dokazoval, da je to, kar dr. Ferjančič zahteva, silna krivica. Ne pozabimo pa, da je dr. Ferjančič sodnik in sicer eden najvišjih sodnikov na Kranjskem, sodni nadsvetnik. Sodniki in uradniki sploh imajo v njem svojega zaupnika. Naše ljudstvo se večkrat čudi raznim razsodbam. Goč, Knežaka in Sore ne bo pozabilo. Kdor zna do pet šteti, lahko ve, koliko se sme, kjerkoli pride kaka verska ali politična stvar v poštev, zanesti na sodnike po dr. Ferjančičevem srcu.

Liberalci bodo pri prihodnjih volitvah zbirali svoje pristaše. Vidimo jih v duhu, kako imajo svoj raztrgan značej zaflikan z Narodom, Gorenjem in Notranjem, in kako vihte kot zastavo pred seboj suho, motovilasto prekljo, ki binglja ž nje pet opisanih lesnik. Ne, te lesnike so za slovenska usta nevžite. Naj jih ručajo liberalci sami. Mi pa gremo naprej v boju za resnico in pravico!

Političen pregled.

AVSTRIJA IN SRBIJA.

Nemški listi poročajo: Srbski ministrski svet je sklenil, da se noče pečati z avstro-ogrsko zahtevo glede na natančno določitev državnih naročil v znesku 26 milijonov frankov. Predlagati hočejo marveč trgovinsko pogodbo, po kateri sme naša država v Srbijo uvažati toliko blaga, kolikor ga izvažata Srbija v našo državo. Srbija potrebuje od Avstrije le dovoljenje za uvoz in prevoz žive živine. V Avstriji pa nameravajo Srbi kupovati le blago, ki ga drugod ne dobe. Trgovinska pogodba, ki jo namerava predlagati Pašić je toraj taka, da se Srbija popolnoma oprosti glede na

državna naročila in na trgovino od Avstrije. Gospodarski položaj je v Srbiji baže vedno bolj žalosten. Cena svinjskemu mesu se je znižala na 70 centimov. Za izvoz pripravljenih je 26.000 goveje živine. — Srbski kralj je podpisal zakon o posojilu. — Skupščina je odobrila enomesečni začasni proračun.

ZA KRŠČANSKO DEMOKRACIJO.

Izmed cerkvenih knezov v gosposki zbornici sta povzdignila glas za vol. reformo ljubljanski knezoškof dr. Jeglič in poljski nadškof Teodorovič. Poslednji je v krasnem govoru povdarjal, da glasuje za preosnovno ne iz strahu, tudi ne zato, da napravi uslugo vladi, ampak iz ljubezni do ljudstva, za prospeh krščanske demokracije. Govor knezoškofa dr. Jegliča priobči »Slovenec« dobesedno.

GONJA PROTI FRANCOSKIM KATOLIČANOM.

Senat je nakazal Briandov predlog komisiji glede na ločitev cerkve od države. — Francoska vlada zanikuje, da bi bil minister Pichon pisal raznim vladam glede na papežev protest. Sarajevski nadškof Stadler je izdal pastirski list, v katerem pozivlja na nabiranje milodarov za izgnane francoske duhovnike. — V Parizu se je ustanovila shizmatična verska družba, ki si je postavila za škofa nekega ločenega Grka, ki opravlja službo božjo. — Oster članek proti zadnjemu Briandovemu govoru priobčuje »Osservatore Romano«, v katerem očita Briandu neznosno hinavščino v njegovem govoru, v katerem je očital papežu zatiranje francoskih katoličanov, medtem, ko je francoski naučni minister izročil popolnoma katoličane, kult in cerkve, samovolji civilnih oblasti. — Celo ob božičnih praznikih niso dali katoličanom miru. Spodili so iz njihovih stanovanj bayeuxskega škofa Lemonnierja, tuloškega nadškofa Germaina, reimskega in fiardskega škofa. Obsodili so pa delreškega zakristana v 14-dnevni zapor, ker ni pustil v zakristijo orožnika, v 30-dnevni strogi zapor poveljnika 8. kirasirskega polka Bodindta, ker je zaklical, ko so pregnali tourskega nadškofa: Svoboda. Polkovnik Keller na Korsiki je odslovljen, ker ni hotel nastopiti proti cerkvam. Ker se ni držal predpisov o procesijah, je dobil denarno kazen digniški škof. Zaradi hudodelstva maševanja je bilo kaznovanih več duhovnikov. Villars-saintmarcellinski župan je ukazal zapreti cerkev, št. nizierle-désertski župan je tudi zaprl cerkev, češ, da se več ne izpozna in da pridrži cerkveni ključ, dokler ne skleneta Briand in papež sporazumljenja.

Proti framonom. 27. t. m. zvečer je več sto rojalistov in nacionalistov izkušalo vdreti v hišo framonске lože, kar je seveda zabilila policija.

Občine za cerkev. Občinski svet v Versailles — tik Pariza — je dal škofu na razpolago palačo, kjer je prej stanoval general Pechalves.

Solidarnost katoličanov. Španski škof v Badajosu je ponudil kardinalu Rišarju vse svoje palače, semenišča in vsa župnišča za uboge in stare francoske duhovnike. — V Rimu nameravalo bogati katoličani ustanoviti posebno zavetišče za francosko duhovščino in fond, ki bo gmotno skrbel za bogoslužje na Francoskem.

Sodišča. Sendiješko sodišče je obsodilo župnika na denarno globo 100 frankov, kjer je ob priliki sekvestracije cerkve razžalil zastopnike oblasti. Škof Turinaz iz Nancyja je obsojen na globo 50 frankov, ker je baže tudi razžalil nekega orožnika.

DEŽELNI ZBORI.

Deželni zbori so imeli ta teden seje skoraj po vseh kronovinah. V štajerskem deželnem zboru je poslanec Robič vložil predlog, da naj se sklene splošna in enaka volilna pravica za deželni zbor. — V Celovcu je v četrtkovi seji bil predložen načrt zakona za izboljšanje učiteljskih plač. — Solnograška deželna zbornica je pritrčila nujnemu predlogu, naj se ustanavljajo kmečke zadrage.

POVIŠANJE ŠTEVILA VOJAŠKIH NOVINEV.

Vojno ministrstvo namerava januarja meesca tega leta pozvati ogrsko honvedsko ministrstvo, naj ogrskemu državnemu zboru predloži zakon o povišanju števila vojaških novincev za 21.000 mož. Vojno ministrstvo utemljuje predlogo zgolj iz vojaškega stališča; seveda Ogrji zvišanja kontingenta vojaških novincev ne bodo dovolili brez narodnih koncesij. Tudi avstrijski državni zbor se bo še pred razpustom bavil s to predlogo, ki pa bo definitivno rešena še le tedaj, ko bodo na Ogrskem premagane vse težkoče.

NAMERAVANI SAMOUMOR KITAJSKEGA CESARJA.

Govori se, da je skočil kitajski cesar v neko jezero v jezi, ker se prepočasi vrše upravne izpremembe. Kitajsko dunajsko poslaništvo odločno zanikuje nastale govorice.

AMERIKA SI HOČE PRILASTITI KUBO.

Ameriške posadke na Kubi je zdatno pomnožil general Bell. Na Kubi so pojavljajo po raznih krajih nemiri in plenjenja. Prvič nastopajo ameriške čete samostojno, da zaduše kubanske nemire. Sklepajo, da si prilasté Zedinjene države Kubo, ker kubanske civilne oblasti ne morejo samostojno vzdržati na otoku miru.

RUSIJA.

Vlada je poostrila predpise glede na strazenje meje in na revizijo potnih listov.

Grofa Ignatijeva je umoril učenec Fiedlerjevega zavođa v Moskvi. Fiedler je vodil lani moskovsko vstajo.

Na harkovskem kolodvoru je vrgel neki potnik bombe. Dva potnika sta bila ubita, več pa ranjenih.

V Irkutsku so zaprli iz 18 mož obstoječi odbor socialne revolucionarne stranke.

Glede na po nemirih v Rusiji oškodovane inozemce je izjavila ruska vlada, da ne plača nobene odškodnine.

Iz volivnih imenikov je črtala vlada v novgorodskem volivnem okraju predsednika prve ruske dume Muromceva, v moskovskem pa njegovega zapisnikarja Kokošina, ker sta podpisala viborški oklic.

V Rigi je nameravalo orožništvo prijeti na kolodvoru dva revolucionarja, ki sta pa streljala in pobegnila. Policija je izvedela za njuno skrivališče in se podala z vojaštvom pred poslopje, da prime revolucionarje. Vnel se je takoj boj. Revolucionarji so ustrelili nekega detektiva, ranili pa načelnika policije, enega detektiva, tri vojsake in dva policista. Ko so končno zasedli poslopje, so dobili v njem tri ustreljene može in neranjeno žensko z dvema otrokoma. Dobili so tudi orožje, deset kilogramov dinamita in črke. Zaprl so mnogo oseb.

V Omsku sta dva neznanca na cesti umorila gubernatorja Litvinova.

Baže so se revolucionarji v Helsingforsu zmenili z moštvom neke ruske bojne ladje, da bodo pomorili na njej vse častnike, potem pa

z ladjo obstreljevali mesto. Revolucionarji so nameravali uvesti v Helsingsforsu komuno. Vlada pa je izvedela za namero, ki so jo izdali in jo je preprečila.

Oborožena četa se je polastila železniške postaje Miedzyrzecz v ruski Poljski, kjer je ukradla 2000 rubljev.

Na nove volitve v duno se vlada pripravila takole: Vsi gubernatorji imajo pravico, za časa volitev zabraniti prodajo časopisov, razširjevanje volivnih oklicev in volivne govore.

V judovski sinagogi v Kerču je vlada odkrila tajno tiskarno.

Rusija. Carski ukaz razpisuje volitve za novo duno na dan 19. februarja. — General Nebogatov, ki se je pri Čušimi brez boja vdal Japoncem, je obsojen na smrt; smrtna kazen je zadela tudi poveljnike treh bojnih ladij. Z ozirom na dolgoletno izvrstno službovanje se je obsojencem obsodba polajšala v 10-letno trdnjavsko ječo.

Listek.

Janez Smejavec in čmerna Lizika.

(Reimmichel — Marijan.)

S smehom na ustih je prišel Janez na svet in v smehu mu je potekalo tudi vse njegovo nadaljnjo življenje. Z obraza mu je odseval sam smeh: Lica so bila zelo lepo zaokrožena in so se svetila kakor dva maslena hlebčka; vsako lice je imelo tudi majhno in nežno jamico, ki se je v njej neprestano skrivalo čudno, nerazrešljivo smehljanje. Usta so bila vedno veselo navzgor zaokrožena; da bi jih bil zaokrožil navzdol in jih nakremžil, tega Janez ni mogel. Ko so ga nesli h krstu, takrat je Janez prvič pokazal svojo židano voljo. — Večina mladih zemljanov namreč, ko pokusijo pri krstu blagoslovljeno sol, nategne slovesne strune, a ne strun veselja, ampak strune žalosti: Jokajo Stvarniku v zahvalo. Pri Janezu je bilo drugače. Ko mu je duhovnik vsul na jezik par zrnice soli, jih je Janez povžil z veliko slastjo in se oblizal, kakor za bonbončki, in takoj je spustil jasen in vesel smeh s svojih ust, da se je zasmel tudi duhovnik, boter, botra in cerkovnik. — Smešna narava Janezova se je kazala vedno bolj, čim bolj se je Janez staral. Smejal se je doma, smejal se je v šoli, smejal se je v cerkvi, smejal se je v družbi, najbolj pa, kadar je bil sam. Smešno se mu je zdelo vse. Vsaka preklja in vsak kamen, vsak črviček in vsaka muha, vsak šum in vsak glas je spravil Janeza v smeh. Da, tudi ob takih prilikah, ko drugi jokajo in prelivajo solze, ko se tresejo od strahu in bojazni, tudi takrat se je Janez veselo smehljalo. Jokal menda Janez ni nikoli. — Pač! Enkrat ga je učitelj v šoli kaznoval radi njegovega smeha, in takrat je bil Janez malo zastokal. Naenkrat pa se mu je zjasnilo obličje in zasmel se je na ves glas. — Zakaj? — Ker je švignila učiteljeva šiba Janezu mimo roke in zgrešila svoj cilj. Tudi učitelj se je zasmel in kazen je bila pri kraju. Videl je, da ničesar ne opravi. Sploh je Janez s svojim smehom vsakogar spravil v dobro voljo. Kdor ga je videl, se je moral hote ali ne hote smejati tudi sam in zato je bil Janez vedno v veseli družbi.

A krivico bi delal Janezu, kdor bi mislil, da pod njegovim klobukom, boljše rečeno, v njegovih možganih ni bilo vse v redu. Nikakor ne! Janez ni imel niti kolesca premalo, niti kolesca preveč — bil je pravi človek, pameten

človek, samo smeh mu je bil prirojen. Počutil se je vedno zelo dobro in desetkrat lažje je nosil svojega življenja pezo, kakor jo nosijo drugi ljudje, ki lazijo in stokajo po tem ubogem, jokavem svetu.

Zgodi se pa na zemlji mnogokrat kaj zelo čudnega. Strnejo se največja nasprotja: sol in sladkor, jesih in olje, miš in mačka, žebelj in oko. Tako je bilo tudi v Janezovem življenju — Janez Smejavec se je seznanil s čmerno Liziko, ki ji žolč nikoli ni miroval. — Ne upamo si Lizike dostojno naslikati, ker nismo kos taki nalogi; mimogrede naj le omenimo, da je bil njen obraz pust in žalosten, kakor pepelnica sredi; bila je kakor živ sod jesliha, kakor živa, utelešena lesnika. Jezila se je nad vsako inverjo, nad vsako muho na steni, prav kot se je Janez podobnim stvarjem le smejal. Lizika je vedno zatrjevala, da je bolna, da se jej je žolč razlil in da se po njenih žilah pretaka pol žolča, pol krvi. Ko je Janez slišal o Lizikini čudni bolezni, se je zasmel in rekel: »Bomo videli. Žolč ji bomo kmalu odpravil.«

Prišla je snubitev, in Janez in Lizika sta se vzela. Že pri svatbi je bilo nekaj za jezo, nekoliko pa za smeh. Lizika ni hotela reči »da«, ker je duhovnik za zvestobo prašal najprej Janeza, ne pa nje. Janez se je zakahljal na ves glas; vzel je iz žepa robec in ga tiščal pred usta, da se ne bi smejali tudi drugi svatje in ljudje v cerkvi. — A v novem stanu bi bil gotovo prešel Janezu smeh in vsa njegova blaženost, če ne bi bil tak veseljak že od rojstva. Čmerna Lizika je dovolj skrbela za to, da bi se mu bili pobesili lepo navzgor zaokroženi ustnici in dobili žalosten izraz, pa njeno prizadevanje je bilo vendar zaman.

Lizika je ropotala po hiši kot vihar in grom. Nič ji ni bilo po godu. Jezila se je, ker je bila miza bela in pod črn, ker je bila ponev sajasta, okno pa prozorno itd. itd. Posli so odhajali vsak mesec s svojimi culami; nihče ni mogel dalje časa izhajati s čmerno gospodinjjo. Tudi Janez bi bil že davno navezal svojo culo in se izselil kam drugam, pa se revež ni smel ganiti. Lizi je žolč vedno bolj silil v kri in Janez se je začel bati, da se ne bi tudi on nalezl te bolezni od svoje vročerkve ženske.

»Tako ne sme iti dalje... bom videli, kdo bo zmagal.« Tako je mislil Janez in trdno sklenil, da bo pošteno enkrat zgrabil Liziko in ji izbil jezo. Šel je v kremo, da bi tam dobil zdravila zoper strahopetnost in se ojunčil za boj, ki ga je zasnoval proti svoji ženi. Napil se je. A zdravilo je učinkovalo ravno nasprotno: Junaštva je hotel dobiti v vinu, resnosti in slovesne, neupogljive jeze, a srce mu je bilo bolj mehko, bolj popustljivo, kakor prej. Prišel je domov s smehom na obrazu in srce se mu je topilo kakor maslo ob solncu, ko je zagledal Liziko. Lizika pa je sikala kot gad in upila: »Pijanec grdi, požrešni, leni... smet umazana, kaj počenjaš?...« Dalje ni mogla, ker Janez se je zasmel tako na glas in tako močno, da je udušil hripavi glas svoje žene precej prvi hip. Ko je on nehal s smehom, je začela zopet ona: »Že prej si bil tepec, predno sem te poznala... zdaj si še večji... obraz kakor mesec... in smeja se kakor trapast trot pred Bogom... Povrhu pa še pij, da boš še bolj neumen!...« Janezu je z ust zopet šel krepek smeh... »Hahaha, hahaha« itd. se je razlegalo po veži in odmevalo iz vseh kotov, in ženka je morala utihniti. Prileteli so od vseh strani posli in se smejali in kričali vsak po svoje.

Lizika se je umirila za hip, le zdajpazdaj je zapihala še od jeze. Potem pa je zbežala po stopnicah v zgornjico, se vlegla v posteljo, obraz obrnila v zid in ni jela in ni pila, kakor izraelski kralj Ahab v starem testamentu. Na

ta način je mislila, da bo ugnala svojega možička — veseljaka. On pa se je smejal spoda po stari navadi, kar je Liziko še bolj jezilo. Od jeze je bolela. Večinoma pa je le hlinila bolezen. — Janez je moral po doktorja. Popisal mu je natanko vzrok in posamezne pojave žene bolezni. Doktor se je smehljalo, potem pa šel v bolnišnico sobo. Potipal je Lizi žilo in rekel: »Bodite mirni in nikar se ne razburajte čez mero. Slabi ste in srce vam utripuje nemirno, sumljivo... Pazite se, sicer vam bo zima dolga!« Žena je prebledela, mož se je zasmejal. — Lizi je šinila v obraz rdečica, ker se je lotila zopet jeza. Vstala je in upila na moža: »Lump nekazni!... Kaj ne, dobro bi se ti zdelo, če bi me smrt pobrala in me pokosila? Ne boš!... Nalašč bom ozdravela!...« — In res! Liza je odšla od sobe in je bila zdrava.

Zdravnikove besede so na Lizo uplivalo izborno. Ni jih pozabila še dolgo ne. — Od onega časa, ko je hipoma »ozdravela«, je napenjala vse svoje moči, da je vsako razburjenje, ki se ji je spočelo, zadušila precej od kraja. Ko ji je vstajal žolč, se je brž spomnila smrti z dolgo koso, ki ji jo je zdravnik prerokoval, in bila je mirna. Polagoma se je privadila Janezovih smehljajev in njena narava se je čedalje bolj spreminjala in umirjevala. Žolč ji ni nič več vstajal in nazadnje se je ob Janezovem smehu smehljala tudi ona. — Tako je Janezov smeh premagal Lizin hud žolč. — Liza še zdaj živi in je prav dobra in odjenljiva gospodinja. Če živi tudi Janez, ne vemo. Vemo pa, če se ne smeja več na tem svetu, se gotovo tembolj smeja v nebesih.

Dobri gospodar in zlobni vrag.

(Iz »narodnih pripovedk« L. N. Tolstega; poslovenil F. B.)

V starih časih je živel bogat gospodar. Vsega je imel v izobilju. Mnogo hlapcev mu je službovalo. In hvalili so hlapci dobrega gospodarja, rekoč:

»Pod milim nebom ne najdeš boljšega gospodarja, kakor je naš. Preživlja nas, gorko nas oblači in z delom nas nikdar preveč ne sili. Nikogar ne zmerja in na nikogar se ne jezi, kakor delajo drugi gospodarji, ki mučijo svoje hlapce hujske kakor živino; kaznujejo jih za vsako malenkost, naj so krivi ali nedolžni, in nikdar jim ne privoščijo lepe besede. Naš gospodar pa ravna in govori z nami kakor se spodobi. Pravzares, ne želimo si boljšega življenja.«

Tako so hvalili hlapci svojega gospodarja. In glej, to je raziezilo vrage, da žive hlapci dobro pri svojem gospodarju in ga ljubijo.

In premočil je vrag enega izmed hlapcev, ki mu je bilo ime Aleb. Premotil ga je in mu naročil, naj pridobi tudi druge hlapce. Ko so nekoč počivali hlapci od dela in hvalili gospodarja, tedaj se je dvignil Aleb in jim je prigovarjal:

»Po nepotrebnem, dragi prijatelji, hvalite dobroto gospodarjevo. Delaj vragu po volji in tudi vrag te bo hvalil. Mi svojemu gospodarju pošteno služimo in v vseh rečeh delamo, kakor on hoče. Da si le on zmislil kako reč, že storimo to; misli njegove uganemo. Zakaj bi se torej on ne razumel dobro z nami? Toda... nehaite enkrat delati po njegovi volji, storite mu kaj hudega, in on bo kakor drugi zli gospodarji, poplačal zlobo z zlom.«

In sporekli so se hlapci z Alebom. Sklenili so z njim s t a v o. Ako ne bo Aleb mogel razsrditi svojega dobrega gospodarja, izgubi svojo praznično obleko, ako pa se mu posreči, obljubili so mu ostali hlapci vsak svojo praznično obleko in so obenem zatrdili, da ga bodo

varovali pred gospodarjem, ako bi ga hotel kaznovati.

Sklenili so stavo, in Aleb je obljubil, da drugo jutro razsrdi svojega gospodarja.

Služil je Aleb pri svojem gospodarju za ovčarja in je čuval drage plemenske kostrune.

In glej, ko je prišel drugo jutro gospodar z gosti v ovčjak in jim pričel razkazovati svoje ljubljene kostrune, mignil je vragov najemnik Aleb svojim tovarišem: »Glejte, zdaj bom razkačil gospodarja«. Zbrali so se vsi hlapci, da gledajo skozi vrata in čez ograjo, vrag pa je zlezal na hruško in je raz njo gledal v ovčjak, kako mu bo služil njegov najemnik.

Hodil je gospodar po dvoru ter razkazoval gostom ovce in jagnjeta, pokazati jim je hotel tudi svojega najboljšega kostruna. »Dobri so« — pravi — »tudi drugi kostruni, a oni z debelimi rogovi se ne da preceniti; ljubši mi je kakor punčica v očesu«. Gostje gledajo po čredi, a ne morelo zapaziti dragega kostruna. Komaj se nekoliko ustanovijo ovce, že jih požene vragov najemnik, kakor bi to delal slučajno, nanprej in vse ovce se pomešajo. Gostje ne morejo razbrati pravega kostruna. To se je zdelo gospodarju že preveč in zato reče: »Aleb, ljubi moj, ni mi debelorožega kostruna!«

Da mu je le namignil gospodar, že je skočil Aleb kakor lev med kostrune in je zagrabil najdražjega za volno. Medtem pa je prišel z drugo roko kostruna za levo zadnjo nogo, dvignil ga je pred gospodarjevimi očmi v zrak, potegnil mu nogo navzgor — in počila je noga kostrunova kakor trska. Pod kolencem jo je zlomil.

Zabeketal je kostrun in je pal na prednje noge. Gostje in hlapci so se razžalostili, vrag pa se je zakrohotal, ko je videl, kako umno je izvršil Aleb svoje delo.

Gospodariu so se oči potemnele in čelo se je nagrbnilo; glava mu je klonila navzdol, in niti besedice ni znil. Molčali so tudi gostje in hlapci...

Čakali so, kaj bo. Gospodar je pomolčal, nato je stresnil z glavo, kakor bi se hotel otrestiti grešnih misli. In dvignil je oči proti nebu. Zginile so mu še čela; nasmehnil se je gospodar in pogledal ljubezljivo Aleba: »O Aleb, Aleb! tvoj gospodar ti je velel, da me razčistiš; toda moj gospodar je umnejši od tvojega. Ti nisi mene razsrdil, a jaz bom razsrdil tvojega gospodarja! Ti si hotel, Aleb, da te kaznujem in spodim iz službe; toda vedi, jaz te ne bom kaznoval in ne bom te spodil iz službe. Tukaj vpričo gostov ti vse odpuščam — nalašč!« In šel je dobri gospodar s svojimi gosti v hišo.

Vrag pa je zaškrtal z zobmi, skočil je z drevesa in se udril v zemljo.

Nekaj za lovce.

Goštetov Jaka je iznašel, kako se najlažje dobi divjega petelina. Njegov recept je tale:

Poidimo pod drevo, kjer sedi divji petelin, tiho sicer, a vendar tako da te petelin vidi. Ko si pod drevesom, nekaj časa petelina nepremično glej. Potem pojdi na drugo stran drevesa, petelin bo sedel nepremično a bo obrnil glavo in gledal za teboj. Če greš tako parkrat hitro okrog drevesa, si bo petelin pri tem tako zvil vrat, da ne bo mogel več sopsti in bo padel na tla.

Lovci, poskusite!

Pismo vojaka abstinenta.

Prijatelj abstinenčnega gibanja in vrl pospeševatelj naših smotrov nam je poslal pismo, katero mu je pisal vojak-abstinent. Mislimo, da naš prijatelj ne bo imel nič proti temu, ako to zanimivo pismo natisnemo z namenom, da ga pazno prečitajo zlasti naši mladeniči. Pismo se glasi:

Pola, dne 11. novembra 1906.

Dragi prijatelj!

Predno ti nadalje pišem, Te prav lepo pozdravim in Te prosim, da mi ne zameriš, ker Ti toliko časa nisem odpisal. Pa saj veš, kako je tukaj, da ni dosti časa, posebno sedaj, ko smo šli vsak dan v Polo na »regiments-ekserzierplatz«, kjer sem bil cel dan od doma. Zvečer, ko sem prišel domov, sem moral pa snažiti, da se mi je kar v glavi vrtelo. Posebno lepo se Ti zahvalim za časopise, ki si mi jih poslal in pa za denar, ki si ga po očetu poslal. Časopise pa prav z veseljem prebiramo, ne samo jaz, ampak tudi drugi. Posebno naš »zimm-merkmandant«, ki je prav feist fant, doma s Štajerskega. On se je tudi poprej zanimal za to stvar. Pa tudi dva fanta, Dolenica iz Velikih Lašč, ki sta bila člana ondotnega izobraževalnega društva, se zelo zanimata za časopise. Drugi pa so bolj mrtvi. Dva Hrvata imamo tudi, ki pa sta huda socialisti. S tema se včasih malo spremo, pa preveč se ne smemo, ker je tukaj to strogo prepovedano.

Mislil sem, da bom tukaj našel prav hud odpor proti abstinenca. Pa, hvala Bogu, mi ni nihče rekel žal besede. Vsi pravijo, da je dobro tistemu, ki se more zdržati pijače. Seveda oni mislijo s tem samo na to, da ima tak več denarja, na to pa ne pomislijo, da je človek bolj zdrav, če ne pije, in pa da se lažje uči. Meni se vsi čudijo, kako je to, da si jaz vsako stvar lahko zapomnim. Jaz pa se jim smeim in pravim: »To abstinenca dela, ker nimam od alkohola omamljenih možganov.« Drugi, ko pridejo z večbališča domov, se nekoliko osnažijo, potem pa brž v kantino nad vino ali pivo. Zame pa je voda dobra. Potem pa vedno kateri pravi, da ga glava boli ali da ima »mačka«. Pri meni vsega tega ni. Z Bogom vino in pivo, za vselej proč od mene!

Da, dragi mi Francelj, ne morem se Ti dovolj zahvaliti, da si me rešil kralja alkohola. Sedaj šele dobro spoznam, kaj je zame abstinenca. Zato pozdravljam abstinento vsikdar in pivosd!

Drugače pa sedaj snažimo topove, kar smo nehali streljati. Posebno mi, kar nas je rekrutov, se moramo prav dobro krog njih plaziti. Na vseh svetnikih dan smo imeli prisego. Bil je žalosten dan. Zjutraj ob 5. uri smo šli na ladjo. Strašno je grmelo in treskalo. Zraven pa vihar tak, da štiri ure nismo mogli nikamor naprej. Morje je bilo grozovito razburjeno. Ko smo odinili, smo se tako zibali semintja, da sem mislil, da ne bom več suhe zemlje videl. Ko pa smo prišli v Polo, sem bil tako moker, da je vse od mene teklo. Čisto premočen sem bil. Ene so odnesli iz ladje kot mrliča naravnost v bolnišnico. Še premakniti se niso mogli nikamor. To vse je storilo morje. Tako je bilo ta dan. Pri vas ste žalovali na grobovih, mi pa na morju. Vi ste gledali mile, prijazne lučice, a mi pa pogubne morske valove, ki so butali ob ladjo.

Zdaj Te pa vprašam, ali Ti naj pošljem časopise nazaj, ali naj jih tukaj shranim. Obenem Te prosim, če imaš še kaj takšnega berila, mi ga pošlji.

Prosim Te, da mi ne zameriš, ker Ti tako slabo pišem. Pisal sem pismo na kavaletni, ker drugod ni bilo prostora.

Bog Te živi!

Tvoj prijatelj

N. N.

Priobčili smo to pismo celotno, brez sprememb, kakor nam je bilo poslano. Pismo je pisal preprost fant-abstinent. Kaže nam pismo mnogo zdravih misli in veseli smo fantov, ki tako mislijo in delajo, kot naš neznani prijatelj — vojak-abstinent.

Posojevanje strojev. V Londonu na Angleškem se snuje družba za posojevanje različnih strojev. Svoje delovanje prične z novim letom. Stroje bodo posojevali raznim podjetjem in kmetovalcem. Pogodba za izposojenje strojev se stori za en četrt, pol leta ali tudi celo leto. Najemščina se bo plačevala naprej. Voznina plača, kdor si stroje izposodi. S tem podjetjem menijo povzdigniti obrt, posebno pa kmetištvo. Vsak bo lahko ceno dobil stroj na posodo; posamezen človek si ne more nabaviti strojev, dasi jih rabi, ker so predragi. Posojevalo se bo tudi razno poljedelsko orodje, da se pomaga kmečkemu stanu. To podjetje naj bi širilo — tako menijo, — svoje delovanje po vsem svetu, bilo naj bi mednarodno.

Mlekarnstvo na Predarlškem. Leta 1905/06 je bilo na Predarlškem 143 mlekarn in sicer 70 zasebnih in 73 zadrugnih. Naiveč so se pečale z izdelovanjem sira. Celoletno deluje le 17 mlekarn, druge pa samo 5 do 6 mesecev. Za liter mleka se je dobilo navadno 12 do 30 vinarjev. V nekaterih mlekarnah pa so dobivali še več.

Zadruga za razpečevanje sadja na Francoskem. Zadnjih 30 let se je sadiarstvo na Francoskem zelo povzdignilo. Ronska dolina je pravi sadni vrt in preskrbuje s sadjem srednji in severni del Francoske, Angleško, Belgijo in Nemčijo. Pridelujejo največ češnje, jabolka, hruške, slive, marelice, jagode, maline in ribeze. Na železniški progi Pariz-Lion se izvozi na leto 9 do 11 milijonov kil različnega sadja. Da se pa izvoz sadja pomnoži in pospeši, deluje se na to, da se osnuje kolikor mogoče veliko zadrug za prodajo sadja. Dobiček in stroški naj bi se razdelili po razmerju blaga, kolikor ga je posamezen član oddal zadrugi. Sadije naj bi se razpošiljalo v hladivnih vagonih, kar je le mogoče potom zadrug. Posamezen sadierelec nima sadja za cele vagonne. Prometni stroški bi bili tudi ceneli, ker bi se sadije potom zadrug v celih vagonih odpošiljalo kot tovarno blago. V dobrih sadnih letinah, ko je cerna sadja navadno nizka, bi zadruga same določevale ceno, ker bi pošiljale na trg le potrebno sveže sadije, drugo bi pa oddale tovarnam, ki se pečajo s sušenjem in konserviranjem sadja. Sedaj je na Francoskem že 39 zadrug, ki razpečevajo le sveže sadije in zelenjavo.

Zasajanje sadnega drevja. V Krefeldu na Nemškem ima ondotna kmetijska podružnica navado, da vsako leto 15. novembra na novo nasaia sadna drevesca. Ta dan razdeli 1000 drevesc med učence zadnjega šolskega razreda, da jih vsade. Jame morajo izkopati že 14 dni nonre. Med tem časom pa se poučujejo v šoli, kako je saditi sadna drevesa in kako je skrbeti zanje. Omenjeni dan ima podružnica tudi svoje letno zborovanje. Udle so navzoči pri saditvi drevesc in pri skušnji učencev o saditvi. Za skupno prodajo sadja je važno tudi to, da se zasajajo drevesca ene vrste. — Ta navada, da se sadi sadno drevje v enem kraju določen dan, je dobro znana v Ameriki. V Nebraski so v 15 letih na ta način zasadili nad 300 milijonov sadnih drevesc. Ali bi se ne dalo to posnemati tudi pri nas?

Razgled po domovini.

Naročajmo »Domoljub«. To leto, ki se je že pričelo, nam prinese važne naloge, imenitne dolžnosti! Splošna volivna pravica, ki bo uzakonjena gotovo kmalu po Novem letu, bo dala vsakemu državljanu nove politične pravice, nove politične moči. In takoj tudi dobite priložnost, da izrabite te nove moči v volivnem boju, ki se bo vršil prve mesece prihodnjega leta. Treba, cenjeni somišljeniki, da sprejmemo ta boj dobro pripravljeni, poudarjeni o svojih namerah, urejeni v svojem nastopu. Za vse to pa je vami neobhodno potreben političen list, ki vas obvešča o razmerah v državi, v slovenski domovini in posebe v naši deželi. Potreben vam je list, ki vas spominja vaših političnih dolžnosti ter vam daje navodila, kako jih izvrševati. Vsem tem nalogam bo ustrezal vaš stari prijatelj »Domoljub«. Toda katoliški Slovenci! Vaša dolžnost je tudi, da agitirate. Za svoje prepričanje, za svoje ideale skušajte pridobiti še druge ljudi, s katerimi prihajate kakorkoli v dotiko. A najboljše agitacijsko sredstvo je političen list. Zato širite »Domoljuba«! Zakaj s tem širite ideje, za katere smo vzajemno vneti. Ako bo skušal vsak dosedanjí naročnik našega lista pridobiti saj še enega novega, bo s tem silno poskočilo število naročnikov in s tem bo storjeno mnogo dobrega dela. Prosimo torej vse somišljenike, naj store sedaj začetkom novega leta v tem oziru svojo dolžnost.

Svoji k svojim! Po tem geslu naj se ravna v novem letu vsak bravec »Domoljuba«. Nikdo ni dolžan svojega denarja nositi trgovcu, gostilničarju, ki je naročnik liberalnih listov, ki blatijo kmeta in delavca, ki neprestano grde in sramote sv. vero in ravno v tem času odobravajo preganjanje Cerkve na Francoskem.

Naše delo. Nedavno je izdala krščansko socialna zveza v Ljubljani svoj društveni koledarček, iz katerega posnamemo več važnih podatkov, ki pričajo, da naše ljudstvo napreduje v izobrazbi od leta do leta. »Slovenska krščanska socialna zveza« spaja danes 155 društev; od lanskega leta jih je prirastlo 22; nekaj se jih ravno sedaj ustanovlja. Lansko leto so štela 9720 članov. Za letos imamo pa te-le statistične podatke, število članov in knjig pri društvih, ki letos niso poslala nobenega poročila, smo povzeli iz lanskega koledarčka. Od 31 društev poročila še niso došla, a kar je došlo, polje moči in upanja. Vseh članov je 11.096 (med njimi 7107 na Kranjskem); žensk je med temi 3010. Od lanskega poročila so priredila društva 390 predavanj, 147 veselice, 171 dramatiških predstav, 88 izletov. Pevskih in godbenih zborov imajo 77, med njimi 24 tamburaških in dva godbena. — Knjižnice štejejo 30.739 knjig; čebelični promet znaša 32.557 K 29 h; zastav je 23. Več društev daje podpore obolelim članom; nekaj jih ima že svoje lastne domove. Tako govore številke! Ni jim treba mnogo dodajati. Svobodno, na čelu samopomoči in osebne požrtvovalnosti osnovana organizacija, ki se zrcali v teh številkah, pomenja za naš narod veliko kulturno silo, svoje vrste edino, brez tekme. In ta kulturna sila se sestavlja iz globokih нравnih sil dejanske ljubezni do naroda in marljivega dela.

Predavanje »Slovenske krščanske socialne zveze«. V torek dné 18. decembra je jako zanimivo in poljudno predaval v »Slovenski krščanski socialni zvezi« I. Podlesnik o potrebi knjigovodstva v družini. Prihodnje javno predavanje bo v torek 8. januarja točno ob pol 8 uri zvečer. Predaval

bo g. dr. Fran Dolšak. Nadaljna predavanja so obljubili: 15. januarja dr. Aleš Ušeničnik, 22. januarja prof. Evgen Jarc, 22. januarja kanonik Sušnik, dné 5. februarja dekan Anton Koblar, 12. februarja prof. A. Jarc, 19. februarja prof. Knific, 12. marca Janez Kalan. Obljubila sta predavanja še dež. in drž. poslanca Fran Povše in dr. Ignacij Žitnik. Prihajajte k tem predavanjem v obilnem številu!

Premilostni gospod knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič je na sv. Štefana praznik po slovesnem opraviilu v stolnici inštaliral novega stolnega prošta mil. g. Janca Sajovca. Pri slovesnosti je bilo navzočega premnogo občinstva.

Samoumori se ponavljajo zadnji čas v Ljubljani. Na en dan so ležali kar trije samoumorilci v mrtvašnici pri sv. Krištofu. Pretekli teden se je obesil v drvarnici agent Karol Lajblin. Po veri je bil protestant. Napravil je oporoko, v kateri je zapustil nekaj stotakov za stolpno uro v protestantski cerkvi. Možu se je vsled nezmernega vživanja alkohola zmešalo.

Velik sneg je zapadel po Ljubljani. Ker ne morejo priti vsled tega okoličani z živili na trg, je zavladala silna draginja. Tako n. pr. staneta dve jajci 22 vinarjev. Tramvaj ni mogel voziti nekaj dni vsled previsokega snega.

Passivni odpor poštinih uslužbencev je trajal le par dni, a je vse delo na poštah silno zaostalo. Vlada se je zbal nadaljnjega odpora in je deloma ugodila upravičenim zahtevam poštinih uslužbencev. Skoro vsi listi so stali na strani uslužbencev in zahtevali od vlade, da jim ugodí, le »Slovenski Narod« ni imel za te trpine nobene dobre besede. A kaj so liberalcem mar reveži, da so le sami pri polnih skledah, pa je vse dobro. To naj si slovenski poštni uslužbenci dobro zapomnijo.

Veteransko društvo Kranjska gora je izvolilo soglasno za častne člane veteranskega društva sledeče gospode: Zdravnika dr. Josipa Tičarja, kapelana Antona Čibaška in nadučitelja Ivana Petrovčiča, vsi v Kranjski gori. Bog živi naše častne člane! — Veteransko društvo.

Šolska molitev na deželni realki v Pazinu. Učiteljsko osebje deželne realke v Pazinu se je uprlo razum ravnatelja in kateheta molitvi pred poukom in po njem. V ta namen se je obrnilo do najvišje deželne šolske oblasti, ki je pa predlog odbila. Učiteljsko osebje pa še noče odnehati.

Grozen prizor se je nudi 24. p. m. ob pol 5. uri zjutraj prestrašenim prebivalcem ob Graški cesti v Mariboru, katere je iz spanja zbudilo klicanje na pomoč. V hiši št. 24 stanujoča zasebnica gđc. F. K. je namreč v hipni pomotenosti hotela končati življenje ter skočiti z okna v drugem nadstropju na cesto. Ko je bila z životom že čisto zunaj okna, prebudila se je dekla, skočila k oknu in jo ravno še za roke ujela. Zraven stanujoči dijak D. pritekel je takoj na pomoč ter jo prijel za obe roki, dočim je tekla dekla klicat ljudi in vrata odpirat. Medtem pa je visela gđc. K. skoro deset minut med zemljo in nebom, ne da bi jo bil dijak, ki jo je držal, mogel potegniti nazaj v sobo. Že je bil popolnoma onemogel in otrpel vsled mraza, strahu in napora, z zadnjimi močmi jo je že držal, da mu ni zdrknila iz rok v gotovo smrt na cestni tlak. V tem groznem položaju so mu prihiti na pomoč možje s policajem na čelu. Z velikim trudom potegnili so nesrečnico, ki je baže umobolna, nazaj v

sobo. Ves prizor je trajal skoro četrt ure. Z grozo so strmeli gledalci na okno, trepetajoč od strahu, da omaga zdajpazdaj dijak ter spusti nesrečnico v globočino! Vendar je mladenič vzdržal, nesrečnico so rešili in vsi so se oddehnili, da je bila zaprečena velika nesreča.

Umrl je na novega leta dan v Ljubljani milostni gospod Andrej Zamejci, zlatomašnik, infilirani stolni dekan itd. v 83. letu starosti. Pogreb je bil v četrtek ob 3. uri popoldne. Več prihodnjiki.

Liberalci ponujajo ob Novem letu svoje časopisje liki star jud svoje umazano blago. Pozor pred liberalnimi listi. Prve številke navadno ne prinašajo napadov na vero in Cerkve, da na ta način love naročnike, češ, saj nismo proti veri. Kakor hitro pa dobe gotovo število naročnikov za list, takoj pridejo s pravo barvo na dan in potem se ponavljajo napadi na najdražje naše svetinje. Tako delajo liberalci pri »Narodu«, »Gorenjcu« in »Notranjcu«, zato proč s temi listi iz vsake spodobne, krščanske hiše!

Gosp. drž. in dež. poslanca Počučnika je imenovala občina Ovsje za častnega občana. Častitamo.

Dohaja nam vest, da je v Poljanah nad Školjo Loko dné 20. p. m. umrl oče preč. gospoda ribniškega dekana, 90letni starček Matevž Dolinar, znan tudi večini ribniških župljanov po svojem vedrem duhu, skromnosti in pobožnosti. Dal mu Bog bogato plačilo v večnosti!

Nesreča. Na Dobravi, postaji bohinske železnice, se je na sv. Štefana dan zgodila velika nesreča. Neki delavec, ki je na postaji odmetaval sneg, se je zvečer vračal domov. Da bi bil hitreje doma, je šel skozi predor. V predoru pa ga dohití brzovlak, ga vrže v stran in mu polomi rebra. Hude bolečine trpečega reveža so s ponočnim vlakom odpeljali v goriško bolnišnico.

Našim izseljencem v svarilo. Ministrstvo za vnanje zadeve je izdalo odredbo na politične oblasti, ki naroča opozarjati občinstvo na zle posledice, če bi kdo hotel se izseliti v Argentinijo in sosednje pokrajine. Tam namreč ni nikakega zaslužka ne v tovarnah, ne v drugih podjetjih, nič sveta za obdelovanje, niti sploh primerne deča za naše kmetske in delavske sioje. Torej, pozor!

Nesreča ali samoumor. V nedeljo, dne 23. decembra, ob pol 1. uri ponoči, je šel po železniškem tiru postaje Jesenice okoli 50 let star mož. Nasproti mu je prihajal vlak. Strojevodja ga je opazil in žvižgal, da bi opozoril moža na vlak. Toda mož je šel dalje in snežni odmetalec ga je zagrabil in vrgel v jarek, kjer je v kratkem izdihnil dušo. Kdo je ta mož, še ni znano.

Izdani slovenski interes. Pri občnem zboru zveze bolniških blagajn v Trstu so ljubljanski socialni demokratje sklenili zvezo proti slovensko-hrvaški stranki. Socialna demokracija je pokazala, da so ji ljubši Italijani, nego krvni bratje delavci. Slovencev in Hrvatov je bilo 16, Italijanov in socialnih demokratov 18. žalostno je to! Naj le še pride Kristan in farba dalje, da je narodnjak; ta zveza z Lahi je najlepši dokaz, koliko je našim slovenskim socialnim demokratom mar narodnost in slovensko delavstvo.

Slovenščina in finančno ravnanje. Pri toževala se je nedavno neka kmečka ženica

rekoč: »To-le sem dobila, pa ne vem, kaj je, ker ne zastopim!« — bil je nemški intabulacijski sklep finančne prokurature, rubež terjatve in poziv, naj se o dolgu izjavi v štirinajstih dneh. Ali ima tak sklep sploh kako veljavo, če se stranki pošlje v dobri vednosti, da ga ne razume. Ali bi ne bilo vse eno, če bi se poslal prazen nepopoln papir? Čemu pa se izdajajo sklepi, ako ne zato, da bi se sklepi razumeli? Pozivljamo vse prizadete stranke, da se v bodoče v enakih slučajih zglašijo pri uredništvu »Slovenca«, da stori potrebne korekture in napravi konec takemu postopanju!

Pr hodne državnozbornske volitve se bodo vršile v drugi polovici meseca maja.

Umeščen je bil na župnijo Budanje na Vipavskem č. g. Janez Debevc, dozdej upravitelj ravnotam.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g Vrlo dobro se je sponesla na sv. Štefana dan božičnica dekleške družbe. Nad vse krasne so bile skupine „angelovo oznanjenje“ angeli in pastirci, rojstvo, sv. trije kralji. Zelo lepo je deklamovala učenka Minka Grm ova božično pesem — in prav dobro so se postavile druge igralke. — Le naprej tako. Da bodo tudi drugi mogli k božičnici, se bo ponovila dne 6. januarja na praznik sv. treh kraljev ob 4. uri Vstopnina pa znaša le 20 vinarjev. Pridite in pogledite.

g Snega je do 70 cm visoko, in sedaj (28.12.) ko vam to poročam — gre kakor za stavo.

g Les pridno vozijo Bohinjci z gora, ki so ga letos prodali. Zaslužek je dober — a delo težko in pogosto nevarno.

g Mnogo črnih vranov je prignal sneg blizu vasi in čudno je gledati lačne siromake, kako komaj čakajo, da kaj dobijo za prazni želodec.

g „Sv. Nežo“ igrice prirede dekleta prav kmalu, kakor čujemo in fantje imajo tudi nekaj na vrsti.

Sreča v nesreči. Dne 15. decembra je peljal Martin Dobravec hlode iz „Praznice“ po neki strmi poti s svojo mlado kobilo. Ko pride do nekega hudega klanca navzdol, začne kobila leteti. Voznik skoči na hlode, da zgrabi za oje — a med tem pade kobila čez ribniški most v 15 metrov globok prepad. Gospodarja primejo hlodi za obleko in ako bi se ista ne bila pretrgala, bi padel tudi še on notri. Sreča je bila, da je bilo ondi dosti ljudi, da so mu kobilo izvlekli nepoškodovano. Toraj vozniki, ki vozite po gorah, treba je, da pazite!

Najstarejši mož je umrl v naši srenjski fari pod imenom stari „Sodar“, kateremu je malo manjkalo do 100 let starosti.

Prvo adventno nedeljo je predaval v našem katoliškem izobraževalnem društvu

častiti gospod Franc Steržaj, kaplan v Srednji vasi o razdejanju Jeruzalema. Naj bi nam še večkrat kaj lepega pripovedoval v našem društvu.

Mraz je sedaj v Bohinju, kakor v Sibiriji, saj je tudi ravno prav snega za mraz. Bohinjci smo ga vajeni.

Naša pošta ima še vedno samo nemški napis. Ali smo na Pruskem?

g Kobila je padla 16. grudnia Martinu Dobravec iz Češnjice kakih 20 metrov globoko raz most, ki veže Uskovnico in Praprotnico. Pozno zvečer je šlo kakih 30 mož po njo — in srečno so jo izpeljali in potegnili po dolgem trudu — nepoškodovano. Vredna je 900 kron.

g 150 Domoljubov — največ v blejskem in bohinjskem kotu je bilo v Srednji vasi. To je častno mesto in število. Zato nihče ne odneha — ampak vsak pridobi še nekaj novih, da bomo z naprejem tudi prvi.

g Mnogo lesa so že privlekli iz gora, ker je ugodno vreme. Zaslužek pri lesu ni ravno slab.

g Božičnica za vse ljudi bo 6. januarja ob 4. pop. za vse, ki bi jo radi videli. Vstopnina je 20 vinarjev. Čisti dobiček je namenjen za novo zastavo izobraževalnega društva. Žbo praznik Brezmad. Spoč. Dev. Marije. Po-

Izpod Grintovca.

Iz Brnika se nam poroča, da zastopnik kmetov na liberalnem shodu 15. novembra v Ljubljani, „babčev fantek“, skuša pri nas zasejati svoj liberalizem, odkar mu ne diši v Cerkljah položiti obljubljenih 500 K, katerih najbrž nima. Umevno je, da se za takega širokoustnega „nimaniča“ nikdo v Cerkljah več ne zmeni. Toda mi pa hočemo danes ogledati „neodvisno“ delovanje „fantkovo“.

„Babčev fantek“ je bil 15. novembra na liberalnem shodu v Ljubljani. Liberalcev seveda ni bilo sram, da fantek brez vsakega posestva zastopa liberalnega kmeta. Govoril je na tem shodu in očital liberalcem, da premalo delajo za kmeta, da je treba več storiti za kmeta in ga bodo pridobili za liberalizem. „Fantku“ je tedaj brezversko in protiljudsko delovanje liberalcev do zdaj bilo še premajhno in on želi bolj uspešnega pritiska, da bi kmetje postali liberalni kot je sam. Na liberalnem shodu je tedaj izustil „babčev fantek“, da ni več „neodvisni nekmet“, ampak hoče postati najeti priganjač za polomljeno brezversko liberalno stranko.

Priganjač „fantek“ za liberalce iz Kranja in Ljubljane je že začel svoje delo. Dne 2. decembra je kvasil na Brniku o cerkvenih zapovedih, da jih ni treba spolnjevati. Po njegovem mnenju in po mnenju vseh liberalcev ni treba poslušati pridig in krščanskega nauka. Pozabil je pa povedati, da liberalci tudi božjih zapovedij ne spolnjujejo. Čenčal je tudi o škofovih zavodih, da dijaki jedo samo krompir, zabavljaj čez

škofa in duhovne, sploh nobena reč mu ni bila dosti sveta, da bi se je ne bil lotil s svojim jezikom.

Liberalcem nasvetovano delo 15. novembra na liberalnem shodu je že začel. On je na shodu namreč svetoval, da se kmeta tako pridobi za liberalizem, ako se ustanovi posojilnica ali mlekarina, in kmet se je oprime, pri tem začne verjeti liberalcem in tako mu lahko polagoma odvzame tudi vero. Čisto liberalno zvito delo. Postavil je na Brniku star posnemalnik za mleko in šel okrog vseh kmetov, da bi dajali njemu kot liberalnemu priganjaču mleko, namesto „Kmečki mlekarini“ v Cerkljah. — Tako je „babčev fantek“ prešal mleko, a izprešal ga je samo pri enem birtu. In tako je prav! Stari stroji niso za drugo kot da — počivajo. Nihče ne zaupa „babčevemu fantku“ in njegovim starim kolovratom. Kdo bo plačal, bodo odgovorili tisti, ki mu zapajo. Za odkritja pristnega liberalca „babčevega fantka“ smo mu pa prav hvaležni. Na liberalnem shodu v Ljubljani so sklenili liberalci, da se naj krščanski nauk več ne poučuje v šolah in na tem shodu je „fantek“ odkril svoje liberalno srce. Od zdaj naprej velja vsak za liberalca, kdor bi podpiral njega pri brezverskem delu, ako mu tudi daje le mleko, mu pušča v svoji hiši govoriti o verskih stvareh, ali ga drugače podpira. Proč z njim in njegovim liberalizmom! Proč od vsakega, ki mu drži roko, proč od vsake hiše, kjer ima zaslonbo!

S Trstenika. Naša majhna trsteniška fara leži bolj skrita pod Storžičem, in vendar jo je zadnje dni iztaknil obrekljivi „Slovenski Narod“, časnik, ki sicer med nami nima prostora, in upamo, da se tudi nikoli ne vgnezditi v našem podgorju. Zaletel se je ta list zlobno v našo trsteniško faro, seveda zato, ker smo „brez izjeme klerikalci“ in obenem v našega skrbnega gospoda župnika.

Preteklo leto se je pri naši farni cerkvi veliko naredilo. Vzdignila se je zakristija za eno nadstropje, povišal zvonik za nekaj metrov in napravila se je nova draga bakrena streha na zvoniku in poleg tega smo preskrbeli nove zvonove. Vse to je res veliko veljalo! Pa farani so bili že prej na to pripravljeni. Že naši očetje so o tem govorili, da morajo enkrat napraviti nov veliki zvon, in to smo sedaj dosegli. Zdaj imamo še celo četrti zvon. Ko bi ne bila fara za kaj takega navdušena, bi se sploh ne moglo toliko narediti. Tako so pa farani na en dan obljubili 5000 K za zvonove in to tudi dali in še več. Podpirali so nas pri tem tudi prijatelji, zlasti naši trsteniški rojaki gg. duhovni, ki jim bodi izrečena iskrena zahvala. Le z združenimi močmi in trdno voljo je bilo mogoče doseči, da imamo zdaj krasno

zvonjenje in cerkev lično znotraj in zunaj, da smemo biti nanjo ponosni.

Zdaj pa pride umazani „Narod“ s predrzno lažjo na dan, kakor bi nas bili gospod župnik k temu silili in z blatom omeče župnika in nas farane. Mi vemo, koliko stroškov in skrbi so imeli gospod župnik in „Narod“ nam ne bo omajal spoštovanja do našega požrtvovalnega duhovnega pastirja. Sicer pa ni čudno, če liberalci ne marajo vere in cerkve.

„Narod“ pa blati tudi vse farane takole: „Župljani se odlikujejo posebno s tem, da je med njimi zelo veliko nezakonskih očetov“ — potem tudi nezakonskih mater. To je lažljivo sramotenje naših deklet in fantov! Če je kak plevel med njimi, kje je pa vse dobro? — ali tako hudo pa v resnici ni. V Marijini družbi je 60 deklet, skoro vse v fari, in v desetih letih se ni niti ena iz Marijine družbe izpridila. In če bi se tudi kaka nerednost zgodila, ali jo mar gospod župnik ukaže? „Narod“ zagovarja plese, pobija misijone, ščuva zoper duhovnike, da jih ni treba poslušati, zdaj se pa tako hlini!?

„V župniji nimajo niti brizgalne niti bolnišnice. Svoje uboge pošiljajo od hiše do hiše na hrano, a prenočujejo po največ v hlevih. . . Pa kaj vse to? Saj imajo skrbnega dušnega pastirja!“ tako piše „Narod“ nadalje.

Za brizgalno pri nas do zdaj ni bilo take potrebe, ker so hiše več ali manj ločene; pa morda v kratkem kaj naredimo, kadar se bo nam zljubilo in „Narodov“ dopisnik nam gotovo ne bo nič pridal. — Reveži so pri nas tako preskrbljeni kakor drugod — občinski kruh je povsod grenak. Ker se „Narodov“ dopisnik tako grozno zanima za naše reveže, pričakujemo, da nam bo zdaj, ko bomo delali proračun za reveže občine Predvor, vsaj en stotak poslal za siromake. Bolnišnica, ali bolje rečeno norišnica bi pa bila potrebna za tistega dopisnika, da bi ga lahko vanjo vtaknili. — Gospodarji s Trstenika na Gorenjskem: Anton Perne, Janez Perne, Peter Keričar.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Studeno pri Selcih nad Škofjo Loko. Tukaj je umrla dne 6 decembra, previdena s sv. zakramenti, spoštovana Katarina Nastran, stara 23 let, bila je dobra in poštena in vzorna tudi v Marijini družbi. Naj počiva v miru!

g Iz Št. Vida nad Ljubljano. V nedeljo, 23. dec., je predaval v »Čitalnici« g. kaplan Zabret o Lurdu in nam pri tem podal tudi zelo pregledno sliko francoskih razmer. Zlasti so zanimali poslušalce podatki o vzrokih žalostnih dogodkov zadnjih dni na Francoskem: slabo berilo in pa to, da duhovščina ni iskala stika z ljudstvom ampak z aristokracijo. Oo-

spod predavatelj nam je obljubil o francoskih razmerah govoriti še kaj več. Zato mu ključmo: da se skoraj zopet vidimo! — Dvorana je bila natlačena do zadnjega kotička, pa je precej prostorna. — Veliko zanimanje vlada za telovadni krožek. Da bi jih vi videli, te fante, kako polni navdušenja za pravo omiko duha, srca in telesa brez vsakih ozirrov na levo in desno korakajo naprej! Da, kdor vidi nje, mora reči: Ako se bodo ti tako odločno držali naprej, potem zasijejo Šentvidu kmalu srečnejši časi! Bog daj srečo! Bog daj pa tudi vedno novih članov, neustrašenih, delavnih!

g Dobrova pri Ljubljani. Leto 1906 se svojemu koncu bliža. Kar pridelke sploh v tem letu zadeva, moramo biti Dobrovčani zanje Bogu hvaležni. Pridelalo se je, izvemši sadja, vsega za ljudi in domačo živino toliko, da, če Bog stvar blagoslovi, ne bode pomanjkanja trpeti na nobeno stran. Ob ugodnih jesenskih dnevih so se ljudje dobro preskrbeli tudi s steljo in drvi za zimo, ki je sedaj že precej občutna. Povodnji so letos senu in otavi popolno prizanesle; hile pa so pozneje večkratne, a izvan one dne 10. novembra, tudi brez posebne škode. Ta zadnje imenovana bila je ob Gradašici res silovita. Gori v Polhovem gradu je bila odnesla nekemu revežu celih 115 starih sežnjev drv, ob katerih je upal nekaj zaslužiti. Kupil je bil nekeje gori v strmih hribih stoječi les in ga z najetimi delavci med poletjem podelal v drva. Teh mu je pa voda odnesla dne 10. novembra tega leta 115 starih sežnjev doli po dolini preko Dobrove. Po naši občini so jih ljudje rešili okrog 50 sežnjev, katere so potem revežu odkupili proti primerni odškodnini. — Pri nas je bila ta silna povodenj napravila največ škode Josipu Zorc, po domače Malnarju, hišna številka 33, ker mu je bila nad mlinom in žago ves jez tako grdo razdrila, da je moral napraviti popolno novega, kar ga je stalo veliko lesa, denarja in pa zamude ob delih v mlinu in na žagi. Žal, da neizprosni fiskus na take nezgode navadno nima nobenega ozira. Za koristne tičke se pozimi po celi naši občini kaj lepo skrbi. Po vseh vaseh in z malo izjemo po vseh hišah pokladajo otroci in odrasčeni med zimo na okna in druge pripravne kraje tičkom primerno krmo: bučnih pešk, drobtin, pšena, žita itd. Zares, vse hvale in posneme vredno! Tički so pa tudi postali takorekoč popolno domači. Če jih pokličeš: »Civ, civ!« te kar obletavaio. Ali ni to res pravo razvedrilo ob dolgočasni zimi? Koristno je pa tudi, ker ob pomladi te drobne živalice pokončajo na milijone sadijarstvu in poljskim pridelkom škodljivih mrčesov ter s tem, kar smo jim ob trdi zimi dobrega storili, nam vse tisočkrat povrnejo. — Srečno, veselo in blaženo novo leto vsem »Domoljubovim« naročnikom voščil in želi Vaš »Dobrovčan«.

Dolenjske novice.

Iz Št. Ruperta.

d Premog nad Št. Rupertom bomo začeli kopati. Preiskavali so namreč, ako bi bil tudi v Št. Rupertskih hribih premog in mogoče v zvezi s Št. Janškim, in res so prišli do prepričanja, da je povsod dosti premoga. Pri vrhu je sicer bolj mehak, a vendar se dobi že tudi tak, ki dobro gori. Sicer so se trije domačini že zavzeli, da prično s kopanjem — toda kedaj se bode pričelo z resnim delom, se ne vé. Pri c. kr. rudarskem uradu v Ljubljani so vzeli dotični okoliš na Ravnih že v posest. Premog tu nad Št. Rupertom je važna točka pri izpeljavi železnice Trebnje-Št. Janž.

d Potreba časa je, da se vsak, kdor more, naroči na »Domoljuba«. Dosedaj so ljudje malo brali, a treba da se bolj potrudimo, ker prišel bo železni konj in morali bomo pokazati, kaj znamo. Vsak star naročnik pridobi tri druge nove in ponosni bomo, da nas je toliko.

d Voščilo za Novo leto: Vsi na delo za dom in za Boga! Vsedobri nam obilo blagoslova dá! Možje, mladeniči, ven na plan, novo društvo, že mu sije zore dan!

d Iz Javora pod Ljubljano. Z ozirom na poročilo v »Domoljubu« z dne 13. decembra t. l. pod naslovom »Iz Javora pod Ljubljano«, blagovolite sprejeti v pojasnilo, da se tam imenovani Franc Novak ni zadavil. Trije očividci so zatrjili, da so ga videli in slišali dvakrat globoko zdihniti, predno je umrl za mrtvoudom. — Tudi ni res, da bi se bil ravno tam pred kratkim kateri obesil, pač pa na Žagarskem vrhu, vulgo »Žabjek« — nedeljski lovec — dne 4. septembra t. l., kar je najbrže isti poročevalec časopisu že enkrat sporočil. Poročevalec teh in enakih sporočil iz tukajšnje župnije ne more biti tukajšnji župljan, ker domačin bi se bil skoro gotovo že katerikoli kaj pobahal, kako srečno smo dovršili novo župno cerkev, popisal razne slovesnosti itd., a to njemu ne diši in Boltatu Pepe iz Kudeluga bi rekel: »An bu zmiri gubezdov ta soje«.

d Kako klerikalci kolodvore zidajo. Pod tem naslovom je pisal neki prismojen bedak v »Slovenski Narod« o shodu, ki je bil v Št. Rupertu, in pravi: »Prišlo nas je več na ta shod, tudi mojih somišljenikov je bilo več. Tisti gospod Schweitzer iz Ljubljane pa so rekli: »Ljubi moji kristjani, molite in prosite boga (!), da bi vam gospodje naredili štacjon prav v Šentpetru (!) Molite, molite in prosite boga (!), pa bo dobro šlo.« — Tako tolažijo klerikalni poslanci svoje »ovčice.« — Da, tako futrate, s takimi izmišljenimi lažmi krmite liberalni osli svoje koštrune. Prav tako, bodo vsaj vsi vedeli, kake lažnike ima »Slovenski Narod« in kako so njegove ovčice nafarbane. Ali slišite travo rasti? Molite, da se vam liberalni možgani ne skisajo!

d Obolel je g. dr. Artur Skedl v Škrljevem za lahno influenco.

d Čebelica v Št. Rupertu je imela v teku štirih mesecev svojega življenja že čez 400 kron prometa. Pripomniti moram, da je »Čebelica« za vse, ne samo za dekleta, tudi za fante je. Zato nosite vsi v ta dobri panj svoje kronice, ne v krčmo! Če boš v starosti brez goldinarja — podoba si zanikrnega dninarja. — V mladosti vse zapiješ in zapraviš — v starosti pa berač sam sebi praviš! Zato nosi v čebelico — imel boš jedi dobre skodelico.

Iz Šmarja pod Ljubljano.

d Kako je bilo pri nas v starem letu? V naši fari se jih je s tega sveta ločilo 41, med njimi trije nesrečne smrti. Ena je pri pranju utočila, dva sta pa umrla zaradi žganja. — Poročenih je bilo 11 parov, ki so bili po večini v mladih letih. — Rojenih je bilo 85, med njimi dva mrtvorojena.

d Žalostno pojevanje. Našim liberalcem gre proti koncu. Pri občini so izgubili že ves upliv, kakor so pokazale zadnje občinske vo-

litve, izgubili pa so 20. decembra še upliv pri soli, ker so iz krajnega šolskega sveta pomedli trgovca Babšek Ivana in Ogorelec Jožefa. Oba sta se čutila previsoka in sta se prelevila v liberalca. Tako je prišlo, da sta nizko sedla, ker sta visoko letela. Pa tudi drugače je to prav! Liberalci naj bo zastopnik liberalcev, ne pa nas! Zato, možje, tudi v novem letu pridno segajte po »Domoljuba«, da boste tem srčneje segli tudi po liberalcih, kadar bo treba. Liberalci naj nima prostora v nobenem našem zastopstvu!

d Prekanjena sleparica. Urša Selan, kočarjeva žena iz Stare vasi je prišla pred kratkim na Grosuplje k trgovcu g. Alojziju Koprivcu z namenom ga opehariti. Rekla je, da je gostilničarjeva žena iz Police in da hoče vzeti okrog tisoč litrov dobrega vina za praznike. Ker se je obnašala preprosto in na videz pošteno, je iz trgovca spravila že osem desetakov. Toda pravica ji je bila takoj za petami. Proti orožnikom, ki so jo takoj drugi dan prišli, se je obnašala tako hladnokrvno, kakor da bi to nič hudega ne bilo — svojega moža pa, ki je ni hotel zagovarjati, pa je pošteno oštela, češ, tako zna mož držati z ženo.

d Pogovor dveh zajcev. Uhač je na Rusovi senožeti. Uhač, star zajec krivga nosu in sivih trdih brk, pokliče na pogovor rejenege zajčka Petača. Za prigrizek sta imela zmazani koren, ki ga je Uhač po noči ukradel pred skednjem. Uhač zaradi starosti ni obratjal trdih jedi, zato je kosilce privoščil Petaču in občudoval njegov dobri želodec. Vmes pa je poprijel za besedo in začel modrovati: »Petač, ali si klerikalec ali liberalce?« — Mladi Petač osupne. Vedel je namreč, da je Uhač silno nagle jeze in da ga razburi količjak nepovoljen odgovor. Zato pomisli in reče: »Doselej še sam ne vem, kaj sem. Prosim torej vas, da mi kakor skušen mož svetujete, česa naj se poprimem.« — Tak ponižen odgovor je pogladil rebra starega Uhača. Precej nasrši brke, jih z levo tace popravi, Petača ostro pogleda in pravi: »Četudi večkrat kmete na polju poslušam, kako neumni so liberalci, vendar je v sedanjih razmerah za zajčji rod najboljšje držati se liberalcev. Ker je liberalce na Kranjskem že vse zapustilo, izvolili so nas zajce za prijatelje, ker imamo dolga ušesa. Gorje klerikalcu, ki bi bil neusmiljen do nas zajcev! Izdali so zato deželno postavbo: Skazujte zajcem ljubezen! in hočejo, da bi se te postavbe držali tudi klerikalci. Ali ni torej tudi za tebe, Petač, najboljšje, da si liberalce?« — Mladi Petač pa ni razumel politike, zato ponižno poprosi: »Oče, bolj na kratko mi povejte, kakšen razloček je med klerikalcem in liberalcem!« — Uhač pobesi ušesa in skrivnostno odgovori: »Sicer je sramota, a povedati ti moram: Razloček je ta: Liberalci drži z zajcem, klerikalci pa s kmetom.« — Mladič spoštljivo pogleduje starca in pravi: »Prav imajo, oče Uhač! Saj gotovo iz lastne skušnje govorijo!« — Nato se poslovita in razideta. Ko pa mladi Petač primaha čez grme na grič, reče svoji mladi ženi Petački: »Stari Uhač je znorel ker je na stara leta začel noretiti za liberalci. Veš, ravnokar mi je pravil, kako dobrega srca so liberalci do nas zajcev. Bedak pa ne pomisli, da bi liberalci tudi njega takoj zadavili, ko bi mogli.« — Rus pa je čepe za ograjo poslušal ta pogovor in od takrat sovraži vse, kar diši po klerikalcih.

d Dober nasvet. »Kam deneš »Domoljub«, ko ga prebereš?« — to vprašanje velja vsem našim bralcem. Ako si tako stisnjen, da si ga doslej raje dejal na polico med prah, tedaj se v novem letu poglobljaj in oddaj ga sosedovim ali zlahti. Vedeti moraš, da je v naših časih razširjanje dobrih časopisov — apostolsko delo.

Iz šentvidskih planjav.

d Pomenljiv dan je bil za Marijino družbo praznik Brezmad. Spoč. Dev. Marije. Počastil nas je preč. g. dr. Iv. Janežič in nanovo sprejel v družbo 37 članic, tako da sedaj družba ne šteje nič manj, kakor 430 udov. Z vidno zadovoljnostjo so poslušali navzoči govornikov jedernat, pomenljiv in obenem zelo priprost govor. Želimo le in pričakujemo, da nas g. rojak še večkrat počasti s svojim obiskom. Nepričakovano dobro je bilo ob tej slovesnosti petje novega mešanega zbora, kar je zasluga marljivosti g. organista, kakor tudi požrtvovalnosti posameznih udov zborovih, ki se niso strašili ne slabih potov, ne grdega jesenskega vremena. Tako veselje in zanimanje za petje nam obeta lepo prihodnost na tem polju.

d Nič bolje ne bi bil mogel biti obiskan zadnji shod katoliškega »Napredka« v nedeljo 16. t. m., na katerem je govoril g. dr. Krek o izboljšanju kmetijskih razmer na Slovenskem s posebnim ozirom na našo faro. Soba bila je do zadnjega kotička polna samih možakov in fantov. Le škoda, da za take prireditve nimamo pripravljenih in večjih prostorov. Občna zadovoljnost in pohvala kazala se je že med govorom z neštetimi odobravalnimi medklci, še bolje pa ob koncu govora, ko se je mnogo poslušalcev veselil obrazov približalo govorniku ob razhodu, da bi mu v zahvalo podali vsaj roko.

d Prazen je strah, da bi se iz naše mlekarne razvilo konsumno društvo, kakor nekateri mislijo. To nam je jasno dokazal na zadnjem shodu g. dr. Krek. Zatorej šentvidci le brez skrbi in na noge! Ne 800, ampak 3000 litrov mleka lahko spravi skupaj na dan fara, kakoršna je naša, samo zanimanja je treba. In kolika bi bila korist od tega! Da pa pristopi naša mlekarska zadruga k »Gosp. zvezi«, je edino pametno in modro, če se hočemo vzdržati, kajti si er nam preti nevarnost, da nekega lepega dne nimamo nobenega odjemalca, ali pa damo mlečne izdelke za najmanjšo ceno na trg, kar bi nas ugonobilo. Zadržno gibanje, ki je današnji čas tako v probujanju, nas bo osamljene preplavilo, in tako bi ostali i rej ali slej na cedilu. Zatorej le po koncu tudi oni, ki se doslej še niso dvignili za skupno delo in videli bomo, da je resničen pregovor: Sloga jači. Ugodni vspehi so nam pri skupnem delovanju zagotovljeni.

d Pa naj se oglasi ona kmetiska fara, ki bi imela letos toliko Mohorjanov, kakor jih šteje naša. 482 udov prinaša letošnji družbeni koledar samo iz šentviške župnije in če Bog dá za naprej morda še kdo priraste. Tako je prav. Le naprej, in tudi korak ne nazaj; tudi to kaže napredek za dobro stvar.

d Komaj par tednov je tega, kar sem poročal o smrti Mejačeve matere iz Vel. Dol ob Temenici, že moram z žalostjo poročati o izgubi druge take pristne korenine šentviške. V ponedeljek 17. t. m. izročili smo namreč materi zemlji truplo daleč okrog znanega Jožefa Grabljeveca, po domače Plustkarja v 78. letu starosti. V kratkih presledkih zadela ga je že petič kap, a zadnjikrat smrtno. Umrli je bil mož vseskozi katol. prepričanja; zatorej mir njegovi blagi duši.

d Kaj pa »Domoljub« za naprej? Lepo število jih je prihajalo doslej k nam. Ker si v resnici ne moremo misliti boljšega časopisa za današnje razmere, kakor je ravno »Domoljub«, zato naj nihče dosežanih naročnikov ne pozabi obnoviti naročnine za leto 1907, pa še kaj novih naj se oglasi. Tudi tu pokažimo, da nismo zadnji na Slovenskem.

Belokranjske novice.

d V Obrhu in na Tančgori se nekateri, mlečnozobi fantje, sramujejo stopiti

v Marijino družbo, kar je čast in ponos za vsakega poštenega mladeniča in tudi za njihove starše. Drugod jih pa ni sram se slabo obnašati, gospodu župniku nagajati, ponoči okrog razgrajati in trudnim ljudem počitek motiti in druge nelepe stvari uganjati, radi katerih se morajo še v zaporu pokoriti. Fantje, poboljšajte se, sebi v korist in našemu kraju v čast!

d Iz Črnomlja. V Beli krajini se še zmiraj dobijo ljudje, ki zabavljajo čez »Vzajemno zavarovalnico« da nima trdnega stališča in se nekateri le zaradi tega boje zavarovati se pri njej. Toda javne pohvale po časopisih, poslane od pogorelcev, s katerimi je »Vzajemna zavarovalnica« pošteno obračunala, in tudi ne previsoka premija, dovolj jasno spričujejo, kako dobrohotno postopa napram svojim članom. Zatorej vsi Slovenci, se zberite okrog domače zavarovalnice in proč s tujimi bankami!

Iz krškega okraja.

d Iz Krškega. V nedeljo pred Božičem se je v tukajšnji bolnici vršila ginljiva božičnica. Bolniški zdravnik doktor Trenc je s pomočjo gospe Hočevanje in drugih dobrotnikov priredil revežem bolnikom lepo božičnico z jasicami in božičnim drevescem. Vrlo pri tem dobrotnem delu mu je pomagala njegova gospodična sestra in nekatere gospe iz mesta. Obdarovani so bili vsi bolniki; vsak je dobil nekaj obleke in jedil. Hvaležni so bili bolniki za božičnico in darila in sta en bolnik in ena bolnica v imenu vseh bolnikov zahvalo izrekla vsem dobrotnikom zlasti svojemu hišnemu zdravniku. V osebi doktorja Trenc imamo izvršnega zdravnika, je bil pa tudi že skrajni čas, da je prišla bolnica v tako večje roke. V božični noči so imeli naši hribci tri požare. V Dolih je zgorela hiša Bučarjeva in streha poleg stoječega hrama. Na Raki je pogorela hiša neke ženske. Pri sv. Duhu pa je bila s požarom združena še večja nesreča. Kako je tu ogenj nastal, se še za gotovo ne ve. Oče in mati treh otrok, ki so s hišo vred zgoreli, sta šla tisti čas k polnočnici. Pravi da so bili otroci brez varuha, zaklenjeni v hiši. Drugi pa zopet, da je bil varuh, in sicer v staji pri živini. Ko je šel ven in zagledal hišo v ognju je hotel vdreti skozi okno noter da bi rešil otroke, pa ognjeni sopar ni tega dopuščal. Na pogorišču so dobili večinoma gole kosti mladih mučencev, katere so prenesli v mrtvašnico. Čez par dni so jih prenesli na krško pokopališče kjer jih je komisija pregledala, kajti v hribe jo je zadrževal meter visoki sneg. Žalostni božični prazniki za starše ki se bodo morali vključiti veliki nesreči zagovarjati pred sodiščem.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Štange Jož. Kolarja iz Poljan — ki je naglo umrl — ni zadela kap. Padel je iz Litije domov grede in se je moral s tem kaj notri poškodovati. — Snega smo dobili toliko, da zemljo pokriva. Pota so slaba, ker drsi. Ljudje so zdravi. Celo leto je le 5 odraslih umrlo. Vreme je pusto. V dolini Štangi — pa imamo že več dni le meglo. Za šolo je prostor odločen na Zavrlovem svetu. Naš župnik je vže tu 21./12. 30 let, in dela toliko let kot župnik in učitelj vedno v tukajšnji šoli. Res veliko let!

Notranjske novice.

Iz Starega trga pri Ložu.

n Izvanredno lepega divjega mačka je ustrelil lovec Kukec. Ta žival ni tako redka po naših gozdih, kot bi si kdo utegnil misliti.

n Načelnikom igovskega krajnega šolskega sveta je bil izvoljen dne 23. decembra g. Jurij Bavec, posestnik v Igavasi. Castitamo!

n Zapustil nas je dne 2. januarja c. kr. kancelist v Ložu g. Josip Radolič. Odšel na svojo novo službo v Maribor. Vsekakor privoščimo iz srca gospodu zasluženost mesto, a boli nas njegov odhod. Kajti g. Radolič je bil res uradnik po volji božji in po volji ljudstva. Do strank je bil skrajno prijazen in postrežljiv, v uradu vzorno - vesten, v svojem verskem prepričanju pravi katoliški mož. V šestih letih svojega službovanja v Ložu si je bil pridobil srca vseh. Takih uradnikov si želi naše ljudstvo. »Le pojdi torej, duša draga, — čeprav težko nam je slovo; — čeprav nam teče solzna sraga, — pa drugim boš vedril oko.« (Gregorčič.)

n »Čebelica« je v drugem letu svojega poslovanja storila velik napredek. Njen promet je bil v minulem letu neverjetno velik: 5.714 K 60 vin. V letu 1905 je znašal njen promet nad tri tisoč kron. Te številke govore dovolj jasno, koliko se lahko prihrani v malenkostih, če se mladina pridno poslužuje »čebelice«. Pohvaliti moramo naša varčna dekleta, saj njihov je večinoma v »čebelici« naložen denar. Šele 2 leti posluje »čebelica«, in vendar imajo nekatere že precejšnjo svotico. Pač res: Iz malega raste veliko! Z novim letom naj se pridružijo še druge mladenke, pa tudi mladeniči naj se malo bolj sprijaznijo s »čebelico«!

n Drugi občni zbor »k. s. izobraževalnega društva« bo drugo nedeljo meseca januarja, t. j. dne 13. t. m. Po nagovoru predsednikovem se bo poročalo o društvenem delovanju v preteklem letu ter volil nov odbor. Člani in članice, vdeležite se občnega zbora v prav obilnem številu!

Idrijske novice.

n »Čipke so letos ceneje«, se sliši večkrat pripovedovati od čipkaric — zakaj vsaj pogačk ne podraži pogačkovec? Postranski krnh ima Dragotin — bi vendar lahko podražal čipke, da bi vsaj čipkarice dobile nekaj nazaj, kar zanj plačujejo njih možje in očete na občinskih dokladah. »Od duhovnikov imate samo biro« — je govoril Dragotin; od Dragotina pa imajo ljudje davke, ker dobi za svojo francoščino iz občinske blagajne več kot je vredna vsa bira v idrijski okolici. — Debelost se navadno očita

duhovnikom, — a priprost rudar je rekel, da bo Kristan kmalu debel kot Oswald in tudi pod težo Tinčetovo se bolj šibijo noge kot pod težo župnika z Vojskega.

n Težki boji čakajo drušvenikov, povedal nam je Ante Kristan na shodu, kar pa smo tudi že sami poprej vedeli. Sicer se pa ni bati bojev s tem možem, ki se rad veliko usti, stori pa jako malo — po starem pregovoru: »Veliko kokotanja, malo jajec«. Tudi rudarji ga že počasi spregledujejo in kadar ga bodo popolnoma spregledali, potem pa hajd! Tinče kakor kafr iz Idrije. Takrat gledaj, da ne pozabiš kakega izmed svojega sorodstva v Idriji! Sicer je to že Julče enkrat trdil v »Narodu«, pa mi potrdimo. Sedaj Julče ne piše več tako grdo o Kristanu, ker sta si postala gorka prijatelja. Pač: Jednako se družijo z enakim.

n »V cerkvah bomo učili resnico in pravico«, je rekel Kristan. Imeniten prizor bi bil

diti otroci, ker bi jih samo trgali. Živahna je bila debata o predlogu P. Rupnika, naj se vsak naroči na »Našo Moč«, o nasvetu Laha, naj društvo zavzame kako stališče nasproti abstinencnemu gibanju in naj bi se za fante ustanovilo telovadni krožek.

i Katoliško politično društvo za idrijski okraj. V Idriji se je v nedeljo, dne 9. p. m. vršil ustanovni shod katoliškega političnega društva za idrijski sodni okraj. Predlagatelj deželni poslanec Arko je v daljšem govoru označil, zakaj je tako društvo zelo potrebno. Splošna volivna pravica je sprejeta, dano s tem orožje katoličanom, da branijo svoje pravice, ali je pa tudi orožje njim v pogubo, ako ga ne znajo in ga nočejo rabiti. To nam kaže zgodovina onih krajev, kjer je to vpeljano. Ravno kar se čudimo žalostnim razmeram na Francoskem. Ta izključno katoliška država je sedaj v takem stanu, da katoličanom jemljejo

+ Simon Gregorčič.

pač res, ko bi stopil on na prižnico, njegova Maruška pa bi milo gledala izza zakristijskih vrat! Pojdi se solit, Tonče, otročji si pa res! Potreben si nauka, kakor berač pozimi gorkote, pa praviš, da boš druge učil resnice in pravice! Dobro bi bilo, ko bi se obojega sam naučil, da bi ti lahko potem verjeli.

n Občni zbor. Dne 16. decembra je imela »Kat. del. družba« svoj občni zbor. Najprej je prebral tajnik J. Novak svoje temeljito sestavljeno poročilo. Zatem je omenjal predsednik Arko, kako vrtlo so se družbenci obnašali o priliki tukajšnjega poletnega visokošolskega sestanka. Blagajnik L. Froha je predložil račune preteklega leta, o dohodkih, ki jih je bilo 2.333 K 44 vin. in o stroških, ki so znašali 2.264 K 96 vin. Knjižničar Zevnik je rekel, da v društveno knjižnico po knjige ne smejo ho-

njih pravice. Postave kujejo brezverci za verne Francoze. Odkod to? Pri volitvah se niso dosti brigali, kedo bode izvoljen, zato ima njih državni zbor poslance, ki so hudi in ostri nasprotniki krščanskemu življenju. Na nekaterih voliščih le manjkalo le par sto glasov, da bi bil izvoljen krščanski mož, a par tisoč volivcev je doma ostalo. Liberalci in socialni demokrati so šli k volitvi do zadnjega vsi, a mlačni katoličani so pa mislili, saj bodo brez njih tudi opravili in ostali so doma. Res so opravili, volitev se je vseeno izvršila, toda njim v škodo. Tudi Slovenci na shodih govore in v listih pišejo, da bi radi enake razmere dobili tudi pri nas. Izgnali bi radi Boga iz šole in ločili cerkev od države. Kaka pa je vzgoja brez Boga, to ravno vidimo na Francoskem. Statistika kaže, da med 100, radi raznih hudobij

kaznovanih otrok, prihaja iz brezverskih šol 89%, a le 11% je onih, ki so pohajali verske šole. Zato bode treba nekaj ječ zidati, kar gotovo ne bo ljudstvu v prid. Zato tudi nekateri voditelji framasonov pošiljajo svoje otroke v samostanske šole in pri kaki bolezni najemajo redovnice za postržbo, če tudi po zbornici rohne: »proč s samostani in duhovni!« Pobrli so cerkveno premoženje, ž njim obetali delavce zavarovati proti nezgodam in starosti, govorili, koliko bodo s tem denarjem poplačali državnega dolga. A ko je leto minister polagal proračun za leto 1907, je izkazal, da bode primanjkljaja 377 milijonov, pa tudi pristavil, da za delavce ne more nič storiti, o ugrabljenem cerkvenem premoženju ne črhne niti besedice. Spravili so ga Judje v svoj žep in država nima nič od tega. Tako se je ogoljufalo kristjane, ker niso znali rabiti orožja splošne volivne pravice. Pri nas vodijo že nad 100 let župniki matrike za državo, izkaze rojenih, poročenih, umrlih, zapisnike za vojaške nabore, za zapuščinske obravnave, nezakonske otroke, penzioniste, invalide, kaznjence, družinske liste itd. preskrbuje cerkev. Ko bi se za to delo plačalo vsaki fari le 200 gld., bi znašala vsa svota za naše cesarstvo 6.064 milijonov goldinarjev. To svoto je dosedaj cerkev prihranila davkoplačevalcem. Na Ogrskem so pred nekaj leti to cerkvi vzeli in nastavili posebne uradnike. Stane to na leto nekaj milijonov. Je pa to boljše za reveža? Lansko leto so se vršili nabori za vojake in čudno se je zdelo, kako da ni bilo mladeničev bogatih Judov nič k naboru. Samo v komitatu Zemplin je bilo nad 1000 mladeničev izpuščenih iz zapisnika, in ko so preiskavali, je prišlo na dan, da je ta vpisan kot ženska, oni pa že kot mrtvec. Bogatega Juda sin je bil izpuščen, le revežev sin, ki ni mogel podkupiti, je moral k naboru. Kdaj se je kaj takega slišalo o župnikih? Da, splošno volivno pravico smo željno pričakovali, a sedaj bode treba pa ljudem pojasniti, kaj je volitev, kakšne posledice ima slaba volitev in to bode ravno oskrbelo naše društvo, ko bode v Idriji in okolici napravljalo shode, na katerih bode podučevalo ljudstvo, kako naj obrne splošno volivno pravico sebi v korist. Kristan je oporekal g. dekanu radi opazke o pačenju matrik na Ogrskem, češ, saj je komaj 8 let, odkar so na Ogrskem vpeljane civilne matrike, prej pa so jih imeli (zraven si je treba misliti: in tudi pačili) duhovniki v rokah; ugovarjal je, da bi Judje bili krivi kakega ritualnega umora. Pa stvar so mu temeljito pojasnili. Za dekanom je nastopil g. Oswald — med nasmehom Kristanovim — in je opomnil, da za duhovnikom nastopi zopet duhovnik, da pa ravno to dokazuje, kako potrebno je novo društvo. Kristan se je vmešaval v nezadovoljnost navzočih s svojimi neslanimi opazkami, pa g. katehet ga je hitro in krepko zavračal. Nazadnje se je dala beseda še Kristanu. Izgovorjal se je, češ da ni vedel, da je ta shod — ustanovni, sicer bi ne bil prišel zraven. Potem pa je spustil svoj govor, čegar začetek in konec je bil, da bo klerikalizem poginil, sredi govora pa je obstala iz par fraz in nedokazanih trditev. Nekaterim je bilo ljubo, da je prišel Kristan, zato da bo kaj nasprotoval in se tako pojmi izbistrijo. Nekdo je pa dejal: Grem na shod, samo če Kristan ne bo govoril. Bal se je njegovega praznega besedičenja. Isti dan je bilo sprejetih v društvo 61 udov. Odbornikov je 10; Arko Mihael, predsednik, Janez Kavčič, podpredsednik, Anton Logar, blagajnik.

Iz Spodnje Idrije. Dne 9. decembra je priredilo bralno društvo letos prvikrat Miklavžev večer v društvenih prostorih. Zanimanje za ta večer je bilo splošno, posebno pri otrocih. Zato pa so bili društveni prostori zasedeni do zad-

njega koticčka, vključ temu, da je bilo vreme skrajno neugodno. Priredila se je igra: »Dijaška osveta«, ki je kaj primerna za ta večer, zato pa ji je občinstvo tudi z največjo pazljivostjo sledilo. Po igri je bilo srečkanje in nato delitev dobrotkov po Miklavžu. Otroci se niso mogli načuditi Miklavžu, ki je prišel na oder v vsem svojem ornatu. Splošno začudenje in veliko smeha pa je vzbujal velik črn parkelj, ki je bil prinesel seboj dokaj brezovk in delil jih med otroke pa tudi temu ali onemu izmed odraslih kako ponudil. Večer je bil prav prijeten in ob splošni zadovoljnosti se je vračalo občinstvo domov.

Od Pivke.

n Naprednim cestnim možem ilirsko - bistriškega okraja pristoji povedati, da je tudi po cesti Št. Peter-Knežak radi globokih grap zelo nadležna vožnja. Sveti Miklavž je sicer poskrbel, da so zdaj te nedostopne globine s snegom in ledom pokrite, prišel bo pa tudi parkelj, da bo take malobrižne cestne odbornike proč odnesel.

n Iz Zagorja. Zagorci smo »Domoljubu« od srca hvaležni, da se je zadnji čas tudi naše vasi nekoliko spomnil. Ker je čas, da pri nas preneha liberalno tiranstvo, se priporočamo še za nadaljno pomoč!

n Zaradi nove ceste iz Javornika čez Juršiče v Št. Peter se po posredovanju Zagorčev obeta oskrbnitvu snežniške graščine od šestih vasi 20 tisoč kron prispevka. Ne ve se pa, če bo iz te peke kaj kruha ali ne; lahko je vse to samo liberalni »švindel«.

n »Gospodarski odbori« so odpravljeni na ukaz deželnega odbora v vaseh šentpeterske občine, češ, da so bili protizakoniti in pa le v veliko škodo vaščanom. Zdaj se gre za to, kdo bo namesto teh vases županil, ker onih, v občinskem zakonu določenih županov, dosedaj ni bilo. Stvar rešuje c. kr. glavarstvo v Postojni.

n V šentpeterski občini je od dneva pred Božičem skozi štiri tedne volivni imenik k občinski volitvi v pogled razporežen.

n Po pivški navadi, ali veliko prepozno so se začeli nekdanj pod postojnsko graščino spadajoči kmetje oglašati za lovsko pravico. Leta 1861 so namreč dobili ti od imenovane graščine kot odkupilo služnosti, pripadajoči jim gozd, h kateremu spada po zakonu tudi lov. Tedanja gospoda pa je znala tedanje vaše oskrbnike pripraviti do tega, da so podpisali neko pismo, po katerem je ostal lov še graščinska last. Ker je pa lov na tem, okrog 6000 orlov obsegajočem zemljišču velike vrednosti, se hoče zdaj nekdanje popraviti in lov k zemljišču pridobiti. Po velikem naporu se je dosedaj pokazal le ta »vspeh«, da se je dala pri vseh opravičenih posestvih vknjižiti zastavna pravica graščini v korist, opravičeni pa so dobili kot spomin stare zasplosti »trdo nemške« odloke, kot obvestilo svojega bremena. Stvar se bo baje še nadaljevala, kaj se bo doseglo, se ne vé, reče pa lahko, da je stare 40letne zmote težko popraviti.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Gorenje pri Postojni. Tukaj je umrl nagle smrti Fran Vidrih star 72 let. Zvečer je bil še zdrav; zjutraj so ga našli mrtvega. Ne vemo ne ure ne dneva; zato bodimo vedno pripravljeni!

Koroške novice.

k Krščansko-socialno delavsko društvo v Celovcu. V nedeljo, 23. dec. se je vršil v Carznikovi gostilni v Celovcu redni mesečni shod slovenskega krščansko-socialnega delavskega društva v Celovcu. Udeležba je bila povojna, vendar so naša zborovanja tudi dosti obilnejše obiskana bila. Pochačil nas je kot gost gospod prošt Einspieler iz Tinj. Gospod Smodej je naslikal sedanje razmere na Francoskem in njihove zgodovinske vzroke. Tem izvajanjem je gospod Ehrlich nekaj črtic glede pariških razmer dodal, katere pozna iz lastne izkušnje. Vrlo zanimivo je predaval nadarjeni gospod Tavčar, strojar, neko »osoljeno« pesem iz »Drobtinice«, katera je žela splošno odobravanje. Tudi pelo se je navrh in tumburalo. Ob vsaki taki prireditvi se kaže resni in dostojni značaj naših društvenih udov. — Res je: starih ni pri nas! mladi so vsi. A za stare kraharje bi tudi vredno ne bilo društva ustanavljati! — Na delo, mlada kri slovenska! tako poje pesem, pa ne »stara kri«. Vsačega, ki pride med nas, gane veselo to novo živahno življenje, ki veje v našem društvu.

k S strehe padel in se ubil. Dne 24. dec. je v Lidmanskijevih ulicah na neki hiši sneg kidal kleparski pomočnik Anton Kompos. Nankrat mu je spodrsnilo ter je padel z glavo naprej na tlak in si črepanjo prebil. Samo bolestno je še zastokal, potem pa je bil takoj mrtev. Nesreče je bil tudi deloma sam kriv, ker se ni hotel poslužiti vrvi, katera se je na strehi nahajala. Ponesrečenec je zapustil tri nepreiskrbljene otroke.

k Živina se zadušila. Dne 24. dec. je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Knafla v Podgorju. Pri tem so se pa vsled gostega dima tudi zadušili v hlevu ena kobila, tri krave, ena koza in dve telci. Škoda je precejšnja. Pač žalostni prazniki za gospodarja.

k Celovška elektrarna je napravila v preteklem letu 10.928 kron dobička; pri mestnem proračunu za leto 1907 je pa primanjkljaj 11.441 kron. Ker elektrarna tako napreduje, jo mislijo v večjem obsegu razširiti in postaviti eno parno rezervo. Upravni odbor je v svrhu tega že naprosil 250.000 kron kredita.

k Pri občinskih volitvah v Rožu so zmagali v prvem vol. razredu nemški nacionalci, v drugem so ostali Slovenci samo z enim glasom v manjšini, med tem ko so v tretjem razredu s 106 glasovi proti 78 glasov nemških nacionalcev zmagali.

k Osem železniških vozov je skočilo iz tira na dosedaj še neznan način v nedeljo, dne 16. dec. zjutraj na glavnem kolodvoru v Celovcu. Pravzaprav je skočil najprvo en sam voz, kateri je pa druge potegnil za seboj. Poštni vlaki so imeli popoldan radi tega do tričetrt ure zamude, ker je bil vhod na postajo v smeri iz Glinj in Maribora oviran. Nesreča se ni prigodila nobena. Opoldne je bil tir zopet prost.

k Pri občinskih volitvah v Beljaku dne 17. dec. so bili izvoljeni vsi vsenemški kandidati.

Primorske novice.

p Soc. demokratski shod. Nedavno so imeli mirenški socialni demokrati zaupen shod. Na ta shod je prišlo tudi nekaj naših; seveda le iz radovednosti. Na dnevnem redu sta bili le dve točki: »Volivna reforma« in »Politična organizacija«. Govoril je o obeh točkah sodrug Ropas iz Gorice. Po govoru vnela se je debata, pri kateri se je blamiral jurist Bobik, ki je pri-

šel na shod, da bi branil »narodno-napredna« načela. Z jokavim glasom, teptaje z nog po tleh, je protestiral proti temu, da ga je Ropas imenoval za naprednjaka. Štel si je to za osebni napad in s tem tudi pokazal, da se sramuje stranke, katere general je Gabršček. Socialni demokrat Ropas pa je jasno pokazal po čem streme socialni demokratije, namreč po francoskih razmerah.

p Kri radi žveplenk. V nedeljo zvečer so se sprli fantje v neki gostilni v Št. Petru. V krčmi je pil neki Al. Cotič, ki so ga zbadali drugi radi tega, ker je imel žveplenke »Legine«. Cotič se je izgovarjal, da je dobil take v prodajalni. Ker je bil prepričan vedno hujši, se je Cotič odstranil. Na potu proti domu pa so ga napadli oni fantje, ga pobili na tla in tolkli. Cotič je v svojo obrambo potegnil iz žepa nož in sunil v hrbet Petra Cargota. Rana ni nevarna. Cotič je tudi ranjen in se je sam javil orožnikom.

p Vozna pošta med Ajdovščino in Šmarjam. Dosedaj je prenašal pošto med Ajdovščino in Šmarjami poštini sel. Od 24. dec. naprej se je pa upeljala med Šmarjami in Ajdovščino vozna pošta z jednim konjem. Po zimi bode odhajala pošta iz Šmarj ob 10. uri in 15 minut predpoludne ter dohajala v Ajdovščino ob 12. uri in 15 minut popoldne.

p Nesreča v Sesslanu. V četrtek, 20. dec., je polni Črnogorec Juraj Milačič strelne luknje z dinamitom v Faccanonijevem kamenolomu. Toda ena patrona je bila zmrznjena, in kakor je njegov sodelavec nekoliko potisnil z lesenim drogom dinamit v luknjo, je eksplodiral in Črnogorca raztrgal na drobne kosce. Nogo mu je odneslo celo 46 metrov daleč. Ostanke, od katerih se ni dalo spoznati, da so bili človeški, je lastni oče pobiral — in pri tem — pretakal solze. Milačič je bil šele 16leten mladenič.

p Umreti je hotel v domovini. Pred tednom je dospel v Trst Lloydov parnik »Imperator« iz Bombaya. Ladja je imela zelo slabo pot, poleg Kandije v Sredozemskem morju le malo manjkalo, da se ni potopila. Na ladji je umiral ladjini zdravnik German Ciss, doma iz Tridenta. 24 ur, predno je ladja v najhujšem vremenu dospela v Trst, je zdravnik, ki je želel biti pokopan v domovini, izdihnil. Ker se mora na ladjah po gotovem roku mrliča vreči v morje, je kapitan, g. Mossa, da ugotovi želji rajnega, vzlje strašnemu viharju, zaukazal napeti vso moč, tako da je z ladjo še pravočasno dospel v Trst. S povešeno zastavo je ladja izkazala zdravniku zadnjo čast. Truplo so takoj prepeljali v Trident.

p Strah pred vojaškimi vajami. Na sv. Štefana dan je prišla policija v neki gostilni 28-letnega Egidija Svolišaka iz Kranja. Mož se je imel letos udeležiti vojaških vaj, a se jih je zbal in pobegnil. Sedaj pa ne bo tako lahko pobegnil pred vajami.

Stajerske novice.

š Za zboljšanje plač cestarjev ob državnih cestah je interpelliral, kakor je znano v državnem zboru poslanec dr. Korošec. Kakor bomo sedaj v dunajskih listih, je vlada sklenila že prihodnje leto urediti plače cestarjev.

š Kmečki sinovi, ki se hočejo v kmetijstvu praktično izvežbati, imajo sedaj priložnost to storiti. Več čeških posestnikov na Moravskem in Češkem so pripravili sprejeti naše kmečke sinove v službo. Na ta način se naučijo brez stroškov marsikaj koristnega na naprednih čeških posestvih. Natančna pojasnila daje: Redakcija gospodarskega časopisa »Ekonom« v Hranice na Moravskem.

š Na mariborski vinorejski šoli je gospod ravnatelj Zweifler — tako se govori — prepovedal fantom, govoriti med seboj slovenski! Ta prepoved je nezaslišano žaljenje ne samo neposredno prizadetih slovenskih mladeničev, marveč vsega slovenskega naroda! Kajti ni človeka pod solncem, ki bi imel pravo, Slovencem prepovedati med seboj slovenski govoriti, in to celo na slovenskih tleh!

š Iz Ptujja pobegli Kaiser se nahaja, kakor sedaj poročajo, v amerikalni državi Ohio.

š Volitve v okrajni zastop brežiški se bodo v kratkem vršile; namestništvo je, kot se čuje, rešilo pritožbe zoper volivne liste. Odločilne bodo volitve v veleposestvu, kjer si slovenska kmetijska stranka lahko pribori večino, ako vsak volivec stori svojo dolžnost. Komur je znano gospodarstvo sedanjega okrajnega zastopa z nemško večino, ta si pač ne bo dal dvakrat reči, da se gotovo udeleži volitve.

š Lepa bratca — urednika »Štajerca« in »Narodnega lista«. Oba sta neizmerno pobožna. Linhart pomaga v božični številki »Štajerca« prepevati betlehemskim angelcem tako dolgo, da pride do preklinjajočih klerikalcev in do ljudstvo odirajočih škofov in tako dalje. O uredniku »Narodnega lista« Spindlerju vemo tudi že iz prve številke, da je on »mnogo boljši kristjan kot vsi klerikalci« in da je torej ena njegovih glavnih nalog, da s »Štajercem« vred brani vero proti duhovnikom in klerikalcem sploh. Zanimivo pa je, kako si ta dva bratca med seboj izprašujeta vest. V zadnji številki »Štajerca« očita bivši radikalec, dosluženi narodnjak in vpokojeni socialnodemokratski poštenjak Linhart svojemu tovarišu Spindlerju, bivšemu sotrudniku nemškosocialnodemokratskih listov in »pevcu« bogokletnih pesmi Spindlerju, da je ta svoje prejšnje nazore spremenil.

š »Slovenski Gospodar« bo prihajal letos v povečani obliki, a po isti ceni med ljudstvo, ki ga bo gotovo hvaležno pozdravilo v novi obleki.

š Vlak je povozil dne 20. dec. pri prehodu v Leiterspergu delavca Janeza Ferka. Hotel se je izogniti iz Maribora vozečemu vlaku, zato je stopil v drug tir, po katerem je privozil osebni vlak iz Gradca. Stroj ga je zgrabil, mu zlomil nogo ter ga hudo poškodoval po glavi in v prsih. Ponesrečenec je umrl še isti dan v bolnišnici.

š V Celju so ustanovili ta teden izobraževalno društvo. Bilo je zelo potrebno, saj je znano, da so celjski prvaki skoro vsi hudi liberalci in kot taki nimajo pravega smisla za ljudske potrebe. Skrajni čas je, da se tudi pri nas izvrši ločitev duhov, vsako odlašanje škoduje dobri stvari.

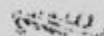

Drobtine.

Zupanstva pozor! Po Gorenjskem hodi »The Royal elektro-bioskop«, to je gledališče živih slik, ki se predstavljajo s kinematografom. V ponedeljek, dne 17. decembra, je bila na Jesenjakih predstava, pri kateri so se kazali prizori grde pohotnosti. Mladi fantje so se naslajali ob teh pogledih in oženjeni so se krohotali in delali surove, nizkotne dovtope. Predstava se je vršila v hotelu »Kolodvor«. Župan je predstavo prepovedal, toda lastnik kinematografa prepovedi ni hotel sprejeti. Županstvo je dalo prepoved pribiti na vrata, a je bila siloma odtrgana proč. Vršila se je predstava in še več svinjarij se je predstavljalo, kakor je bilo pisanih na programu. Županstvo, kot policijska oblast, bi bilo lahko preprečilo s silo predstavo, zakaj je ostalo pri sami prepovedi, nam ni znano.

Izredno darilo papežu. »Osservatore Romano« v Rimu poroča, da je bil dne 14. decembra pri sv. očetu v avdienci sprejet ravnatelj tovarne »Kunerol« v Veroni, de Luca. Ta mu je poklonil masivno srebrno amforo s skatuljo »Kunerola« in umetno izvršeno spomenico na pergamentu. Sveti oče se je zelo zanimal za izdelke te tovarne, si dal obširneje pojasniti izdelovanje ter obljubil priporočiti to postno zabelo. Avdijenca je trajala nad pol ure.

Nezadostna hrana in alkohol. Po zdravniških preiskavah potrebuje vsak prebivalec Nemčije 31 kilogramov beljakovine za svojo hranitev. Od te množine beljakovine dobe prebivalci 8 kg ali 25.8 odstotkov v mesu (40 kg), 6.5 kg v kruhu, 0.23 kg v rižu, 8 kg v krompirju, fižolu, leči, bobu, grahu, 1 kg v mleku. Kljub temu ostane še primankljaj beljakovine 6.5 kg, kar bi se moralo nadomestiti z 32.5 kg mesa in bi toraj moral dobiti vsak prebivalec najmanj 72 kg mesa na leto. Toda preslabe razmere in draginja ne pripuščajonakupatolike množine mesa, vsled tega nastane nezadostna hranitev, ki se nadomešča s strupom — alkoholom. Tedaj slaba prihodnost za Nemčijo!

Narodno gospodarstvo

g Sejmi na Kranjskem. V Ljubljani 8. dan, in v Novem mestu prvi ponedeljek vsakega meseca sejem za živino. V Skocijanu pri Mokronogu vsaki kvaterni četrtek. — V Črnomlju so vsi sejmi, ki se vrše, prvi četrtek v mesecih: januar, februar, maj, avgust in september, veliki blagovni in živinski sejmi za raznovrstno blago in živino. Ako je prvi četrtek v omenjenem mesecu praznik, se vrši sejem drugi četrtek. — Prosinec ali januar: 2. v Ribnici in v Radohovi vasi; 3. v Dolenjem Logatcu; 4. v Domžalah pri Mengšu; ponedeljek po sv. treh kraljih v Trnovem na Notranjskem, v Žirovnici in na Vidmu (poleg Krke); torek po sv. treh kraljih v Metliki; 10. v Zalogu; na dan sv. Antona v Zeleznikih, na Uncu, na Brezovici in v Cerkljah; torek po sv. Antonu v Novem mestu; ponedeljek po ned. slad. im. Jezusa v Novi vasi (na Blokih); 17. v Dobropoljah (kočevski okraj); 20. v Kamniku, Dolih in Kočevju; 21. v Višnji gori; 22. v Vrhpolju pri Vipavi; 25. v Radečah; 3. ponedeljek po sv. treh kraljih v Ljubljani (8 dni); v ponedeljek po spreobrnjenju sv. Pavla na Vinici; 30. v Rakeku.

Danski kmet.

Mlekarkstvo.

Kmet na Danskem je, kakor tudi drugod, konservativen. Že okrog leta 1860 je kazalo, da ima pričakovati od živinoreje najlepših dohodkov. Toda kmet je bil vajej poljedelstva in mu ni šlo v glavo, da bi bilo bolje mesto žita, kateremu je tako cena padla vsled konkurence, gledati na pridelovanje klaje, s čimer bi se povzdignila domača živinoreja. Ko so nastale prve mlekarnice okrog leta 1860, gledali so jih kmetje po strani. Treba je bilo kmetu duševne izobrazbe, predno se je lotil novega načina gospodarstva.

Danska visoka šola je povzdignila izobrazbo danskega kmeta, mu vcepila samozavest in smisel za samopomoč. In ko se je pokazala potreba, tedaj so se združili kmetje, da si vzajemno pomagajo v gospodarskem boju. Posrečilo se je, da so združeni premagali konkurenco tujih držav in da sedaj na svetovnem trgu lahko razpečavajo mlekarske izdelke.

Že okrog leta 1840 je dansko surovo maslo konkuriralo z najboljšimi vrstami surovega

masla na angleškem trgu. Prodajalo se je tedaj pod imenom »holsteinsko« all »kielsko« surovo maslo. Šele leta 1860 se je jelo prodajati kot dansko surovo maslo. To pa se je tedaj izdelovalo le na grajščinah.

Kmetje so izdelovali surovo maslo le za dom. Kolikor ga doma niso porabili, so je prodajali v bližnja mesta. Manjši kmetje so redili malo krav, in še te so bile slabo rejene. Zato pa so dajale tudi malo mleka. Mleko so devali v lončene latvice. Te so postavljali na police v hiši-sobi, kjer je domača družina stanovala in delala. Sobe so bile nizke in malokdaj prezračene. Surovo maslo se je napravljalo v ročnih pinjah. Koliko so se včasih pri tem trudili, ker se surovo maslo ni dalo narediti! Saj so pa tudi smetano zbirali toliko časa, da ni bila samo skisana, marveč že grenka. Surovo maslo pa je bilo pogosto ne samo nesnažno, marveč tudi neokusno.

Drugače je bilo na veleposestvih. Ponajveč so redili vole. Kjer pa so imeli veliko krav, so jih le slabo krmlili. Otrobov in lanenih tropin niso rabili. Mleko so shranjevali v posebnih shrambah, kjer so pazili na snago in prezračevanje. Surovo maslo so navadno solili, da se je ohranilo dalj časa nepokvarjeno. Kolikor ga niso mogli spečiti doma, so ga prodajali na Norveško in Angleško.

Nova doba je pa napočila danskemu mlekarstvu leta 1860. Tega leta je namreč kmetijska družba na Danskem nastavila Segelka kot mlekarškega izvedenca. Ta je vpeljal v mlekarstvu uporabo toplomera in tehtanje mleka. Tudi je njegova zasluga, da so jeli ohlajati mleko z mrzlo vodo ali ledom, in sicer radi tega, da se ohrani dalj časa sladko, da ga morejo potem doma porabiti ali pa izdelovati iz njega sir. Leta 1878 so jeli poskušati, kako bi bilo mogoče s pomočjo sredobežne (centrifugalne) sile posnemati sveže mleko. Prednosti tega načina posnemati mleko so te, da je mogoče posneti mleko takoj po molži, vsled česar so izdelki popolnoma sladki in da je mogoče posneti mleko, ki ga naneso skupaj razni gospodarji le enkrat na dan, ker je mlekarstvo s takimi stroji neodvisno od toplote in letnega časa.

Ko so spoznali velik pomen teh posnemalnikov ali »separatorjev«, nastale so po več krajih nabiralnice, ki so nakupovale mleko pri manjših kmetih in kajzarjih. Mleko so ali samo posemale ali pa so ga dajale v grajščinske mlekarne. Mleko pa, ki so ga kupovali, ni bilo vse dobro in tudi posnetega mleka niso mogli rabiti doma ali za izdelovanje sira. Da bi mlekarne obvaroval goljufije, je izumil docent Fjord aparat, kako je izvedeti kakovost mleka z ozirom na toščo. A že leta 1886 so jeli tudi plačevati mleko po razmerju toščice. Da bi bilo posneto mleko še rabno in vredno, so vpeljali pasteriziranje mleka.

Leta 1882 pa se je pričel šele pravi razvoj danskega mlekarstva. Tega leta namreč se je ustanovila prva zadruga mlekarstva. V župniji Olgod na Jütlandskem so pozimi leta 1881/1882 kmetje prišli na misel, da bi bilo dobro, da se združijo in skupno napravijo mlekarstvo. Obrnejo se na Stilling Andersen, ki je tedaj dovršil kmetijsko šolo in se je tudi učil mlekarstva. Kot nekakšni učitelj naj bi poučeval po posameznih kmetijah v mlekarstvu. Stanoval naj bi nekako sredi župnije. Vsak dan naj bi mu donášali surovo maslo iz okolice in on naj bi ga odbiral in ločil v razne vrste.

Ko se je ustanovila prva zadruga mlekarstva, niso znali z mlekom še prav ravnati. Zato je zahteval Andersen, naj mu donášajo sveže mleko, ki ga bo že sam predelal. Plače je zahteval 500 danskih kron in prosto stanovanje. Po dolgem premišljevanju in sklepanju

so se kmetje vendar odločili mu oddati službo, kakor hitro se priglasijo toliko zadrugnikov, da bi imeli vsi skupaj 400 krav, 300 so jih hitro priglasili, a manjkalo jih je še sto. Teh pa ni bilo mogoče skupaj spraviti, kajti veliko kmetov se ni maralo oprijeti zadrugništva. Andersen pristopi sam k zadrugi mlekarstva kot glavnemu sodrugi, češ, da bo sam priskrbel mleko od sto krav. Glavna ovira je bila odstranitev in ustanovila se je prva zadruga mlekarstva na Danskem. Andersen je sam nadzoroval zidanje, da se je vse vršilo po načrtu in je oskrbel tudi vso notranjo opravilo. Mlekarstvo naj bi po proračunu ne stala več kot 6000 danskih kron. Ko pa je bilo delo dovršeno, je bil proračun preokrožen za 2000 danskih kron (1 danska krona = 1 K 32 h av. v.). Leta 1883 so pričeli z delom v novem poslopiju v Hiedingu.

Kmetje, ki niso marali pristopiti k zadrugi mlekarstva, so prodajali mleko Andersenu. Stavili so mu pa pogoji, da morejo čez eno leto pristopiti k mlekarstvu kot udje. V dveh letih so bili že vsi kmetje člani zadrugne mlekarne. Že prihodnje leto so v bližini nastale tri nove mlekarne. Seveda so bile to majhne in cene naprave. Imeli so kot notranjo opravilo po navadi: parni stroj, separator, tehtnico — manjkalo pa je še veliko reči. Ali na Danskem se niso prehiteli, poskušali so, začeli so z malim, da so temvarneje napredovali. Največ mlekarstva se je ustanovilo leta 1887, namreč 168 mlekarstva in leta 1888, ko je nastalo celo 251 mlekarstva. Leta 1898 je bilo v mali danski državi 1013 zadrugnih mlekarstva, ki so imele 125 tisoč udov, leta 1902 pa je bilo 1048 mlekarstva in so štejele 148 tisoč članov. Poleg tega je bilo še 185 nabiralnic za mleko in 70 mlekarstva na veleposestvih.

Povprečno pride na mlekarstvo 120 članov, krav pa v zapadnem delu Jütlanda po 200 do 400, v vzhodnem delu pa po 100 do 1400. Posamezna krava daje na leto povprečno 3500 do 4000 kg. mleka.

Člani se držijo načela: vsi za enega, eden za vse, zato lahko dobe posojilo, da si napravijo in uredijo mlekarne. Ustanovne stroške navadno poplačajo v desetih letih in tako je danes večina mlekarstva že brez dolga. Ustanovni kapital znaša povprečno za eno mlekarstvo 28 tisoč kron; manjše so porabile za ustanovitev 10 do 13 tisoč kron, največje pa celo nad 52 tisoč kron. Ves ustanovni kapital vseh zadrugnih mlekarstva na Danskem je leta 1898 znašal skoro 29 milijonov kron in če tej svoti prištejemo še izdatke za nabavo novih strojev, tedaj znaša vsa oprava skoro 35 milijonov kron. Največja mlekarstva na Danskem je v Haslevu na otoku Seeland. Ta mlekarstva, Trifolium imenovana, je baje najbolje urejena mlekarstva na svetu. Vsak dan dobiva mleka do 50 tisoč kilogramov; na leto predela mleka blizu 20 milijonov kilogramov. Članov pa šteje le 60, in to sami veleposestniki.

Kako zelo je zadrugništvo vplivalo na razvoj in napredek danskega mlekarstva, kaže nam izvoz mlekarških izdelkov, posebno surovega masla. Leta 1869 se je na Danskem prodalo približno 4 milijone kilogramov surovega masla v tuje dežele, leta 1885 že 12 in pol milijona kilogramov, leta 1902 pa 69 in tri četrt milijona kilogramov. Da morejo toliko surovega masla izvažati na tuji trg, je vzrok v tem, da sami rabijo tuje blago in so zadovoljni tudi s ponarejenim surovim maslom, margarinom. Danska dobi od drugod, posebno iz Rusije, Finske in Sibirije vsako leto veliko surovega masla, ki ga potem deloma doma porabijo, ker je ceneje, deloma pa ga predelajo in potem prodajajo drugam kot dansko blago.

Porabi pa se na Danskem tudi veliko margarina. Leta 1888 so porabili tega ponarejenega

blaga malone dva milijona kilogramov, leta 1900 pa nad 18 milijonov kilogramov. Tovarno za izdelovanje margarina je bilo leta 1901 na Danskem 60. Leta 1903 se je izdelalo tega blaga skoro 19 milijonov kilogramov, uvozilo se ga je od drugod še nad dva milijona kilogramov. Ker se te vrste blaga, namreč margarina, le malo proda v druge dežele, sledi, da ga večinoma porabijo domov. Zadovoljni so s ponarejenim maslom doma. Zadovoljni so s posiljajo drugam, posebno na Angleško.

Koliko pa napravijo surovega masla na Danskem? Leta 1898 so napravili 77 milijonov 345 tisoč kilogramov surovega masla. Prodali so ga drugam 72 milijonov 193 tisoč kilogramov, ostalo ga jim je za dom le 5 milijonov 210 tisoč kilogramov. Izdelajo sedaj še enkrat toliko surovega masla, kot so ga leta 1877. Samo na Angleško se je prodalo leta 1902 surovega masla za več kot 223 milijonov kron.

Matere dojilke

se čutijo najslabotnejše ravno takrat, ko bi morale biti posebno močne in zdrave, da morejo zadostiti svojim materinskim dolžnostim. Za nje je Scottova emulzija neprekosno hranivo in okreplje. Obstoji iz najboljšega medicinskega ribjega olja z apnenom in natron-fosfati in ker je zelo slastna in izredno lahko prebavljiva ter pospešuje tek je sposobna bolj kot vsako drugo sredstvo, da podeli mladim materam nove moči. Scottova emulzija pomaga premagati slabost in daje nove energije in življenjskega poguma. Scottova emulzija je mnogo uspešnejša in zanesljivejša kot navadno ribje olje.

Ribič z velikim doršem je poročilo za pristen Scottov izdelek.

Kdor se sklicuje na naš list in pošlje 75 vin v znakmah, mu pošlje steklenico za poskušnjo 2184 IV 1

Fron Steinschneider, lekarnar

Dunaj IV., Margaretenstrasse 31 92.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj toč majhen sem moč!

Pa sem lepo debelih lic.

In ta sem le zato dobil.

Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna samo v izvirnih zavojih z imenom Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speli zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjevo kave.

Herbarny-jev podfosfornoksiol

apneno-železni sirup.

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin, več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“, DUNAJ, VII.11, Kaiserstrasse 73/75.**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Reki, Nov. mestu, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikemcu in Volčperku.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Herbarny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 32 let uveden in najboljšje preizkušen. — Izvstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin več za zavitek. 2720 14-5

Ali tudi rabite sladno kavo? Če se v damski družbi sproži to vprašanje, se marsikdo pomilovalno nasmeje in pokaže se, da imajo še mnogoteri hud predsodek proti sladni kavi. Deloma je to tudi umevno, kajak to, kar se prodaja pod imenom sladna kava, večinoma ni sladna kava, ampak skoro vselej je navadno-žgana rž ali oprazni pivovarski slad. Ta dva pa dajeta samo plehko, sladkavo polivko, ki gotovo ne tekne po kavi. Jako mnogo hiš baš še ne ve ali pa se niso prepričali, da je le Kathreinerjeva Kneippova sladna kava tak izdelek, ki ima sam prijeten okus po kavi, ker se njegova zrna prepoje z izvlečkom kavine črešnje, ne da bi se ob tem prenesel strupeni kofein znate kave. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava torej edina v visoki meri spaja priljubljeni okus in vonj zrnate kave z znanimi zdravstvenimi prednostmi sladovini. Kdor je torej poskusil pristno Kathreinerjevo kavo, gotovo nima več predsodkov proti dobri sladni kavi. Pristna Kathreinerjeva kava pa se prodaja samo v zaprtih zavojih z imenom Kathreiner in pri nakupovanju je torej nujno treba vselej in izrečno naglašati ime Kathreiner.

Vljudno se priporoča

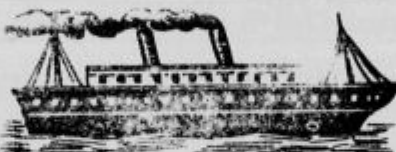
trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago — Zmerne cene. . .

2178 52 14

„Kunard Line“ Trst-New-York je najpripravnješa, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker to ni dolgotrajne mornarske vožnje po raznih železnikih, nobenega presedovanja ne prenošanja in sploh nobenih postranskih stroškov maj potje. Parniki so prostorni, va ni, zračni in sušni; vožnje vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik 2004 34

Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Srečno veselo novo leto 1907

Želi vsem svojim cenj, odjemalcem, prijateljem in znancem, proseč jih i v bodoče enakega zaupanja **Fr. Dolenz**, trgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga v Kranju in Skofji Loki. 2991

Vsem cenjenim odjemalcem, obiskovalcem in naročnikom, prijateljem in znancem voščim 2961 **veselo in srečno novo leto 1907**

Velepoštovanjem **Ivan Ponikvar** trgovec in gostilničar, Št. Vid nad Cerknico.

Revma (trganje)

se v kratkem odstrani z uporabo izbornega in preizkušnega „Gychtolin“. 2955 2-1

1 vel. stekl. K 2-50 1 mala stekl. K 1-30.
le po povzetju pošilja **J. Zelenka, Brno, Dor-nich 24.** Mnogo zahvalnic na razpolago.

+ Vsi na že-
vih lodo- ali bre-
voh boljšajci naj ku-
pijo **Dunajske železob-
odvajalne kapijce**
(stijne) po 70 vin, 6 stekl. K 1-... Posrebr.
Dobro se le po povzetju ali denar
naprejš **Orlovi lekarni**
Mr. Mandetschlager, kemik
Ljubljana (t. Svorode nasled.)
(pog. čevljarsk. mostu)
Židovska ul. ca. 2829 2
+

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšje sredstvo za rast las, to je **Kapilor** št. II. Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurišič, lekarnar, Pakrac št. 63, Slavonija.** Denar se pošlje naprej ali s pošttnim povzetjem. 2643 10-5

IVAN PERDAN,

Ljubljana, Cesarja Jožefa trg, priporoča:

Ciril-Methodovo cikorijo

najboljše kakovosti v izvirnih zabojčkih, in

1 orig. zaboj 50 zavojev
54 K, 2 % popusta.
2450 10-10

Za nagluhe.

je A. Ploberjev novozboljš. slušni bobnič neobh. potreben. (N. dr. g. k. 269339, inozemni patent prijavlj.) Z velikim uspehom se rabi pri sun enju v ušesih in nervoznem bolenju ušes. Če ni bolnik popoln. gluh, mu da bobnič de'oma sluh. Ne-porušljiv in skoro neviden, ako se nosi v ušesu. Tisoči v rabi. Mnogo zahvalnic od gospode in zdravnikov. Pošilja se, ako se pošlje denar naprej ali povzame. 1 komad 10 K, 2 komada 18 K — Prospekt s spričali zastoj 2835 3-3
C. POEHLMANN, Königinstr. 4, München W. 44.
Moja soproga je 5 let čutila hudo šumenje po ušesih in je malo slišala; po komaj trimesečni po-rabi Vašega slušnega bobniča je pa skoro popolno ozdravljena, in Vam z radostjo sporočam, da sedaj po preteku petih let zopet čuje tiktakanje ura. O. K. Ulm.

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega lileta! Prav dobro na-polnjeno. Pernice ali blazina. 180 cm dolga, 118 cm široka K 10-... K 12-... K 15-... in K 18-... 2 metra dolga, 140 cm široka K 14-... K 16-... K 18-... K 21-... Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3-... K 3-50 in K 4-... 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-... Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Šdelni modroci iz šime sa 1 posteljo K 27-... boljši K 33-... Pošilja se pošttno prosto po povzetju ed K 10-... naprej. Zamenja ali na-aj se vzame proti povrnitvi pošttnih stroškov.

BENEDIKT SACHSEL, Lobos 910
pri Pliznu na Češkem. 2499 6-6

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“

izide dne 10. januarja 1907.

Loterijsko sročke.

Dunaj,	1. decembra	27	77	65	11	60
Grac,	15. decembra	7	76	32	11	20
Trst,	8. decembra	85	10	84	22	51
Linc,	8. decembra	28	12	51	43	59

Izjava.

Ker se je pomotoma vsililo nekaj žaljivih besed v pismu na **gosp. Antona Znidaršič-a**, ne hoteč nikomur nič slabega, tudi omenjenemu ne, dotične žaljivke prekličem. 3918 3

Belacerkev, 1. decembra 1906.

JANEZ HROVAT.

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaj (luskine) na glavi, to je **Kapilor** št. I. Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Prosim, da se na-roči samo od mene. Naslov je: **P. Jurišič, lekarnar v Pakracu št. 63, Slavonija.** Denar se pošlje naprej ali s pošttnim povzetjem. 2643 10-5

Odda se 3029 1-1
gostilna in cerkveniška služba

pri romarski cerkvi sv. Jošta nad Kranjem. Pogoji se poizvedo pri „župnem uradu v Šmartnem pri Kranju.

Izšel je težko pričakovani

Koledar

za

kmetovalca 1907.

Uredil deželni nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje: zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev.

Prašičjereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, bolezni mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka. Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Preračunjenje v kile, orale in hektarje Koledar, sejmi in še mnogo drugega.

Vezan je letos v posebno močno platno. Cena s pošto K 1'80, in se naroča pri **Ivanu Bonaču v Ljubljani**.

Vsled prihranitve dragega povzeta se naj znesek naprej dpošlje. 2931 2

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu škofjeloškega okraja, da sem se preselil iz Zigonove hiše in da stanujem sedaj

„pri Žoržu“

v prvem nadstropju.

Ob tej priliki prosim sl. občinstvo, da bi zahajalo k mojim ordinacijam dopoldne, če le mogoče še pred deseto uro. Dotlej sem redno vsak dan doma. Ker po deseti uri navadno bližnje, popoldne pa daljne bolnike obiskujem na njihovem domu, in e tačas večkrat ni dobiti doma. Kdor se se hoče tej nepriliki izogniti, naj pride k meni pred deseto uro dopoldne.

Od 7. do 13. januarja 1907 bode v mojem stanovanju vsak dan od 8. zjutraj do 6. zvečer ordiniral **zobozdravnik dr. A. PRAUNSEIS iz Ljubljane**.

Dr. K. Zakrajšek
zdravnik v Škofji Loki.

3021

Posestvo v Velikem Gabru na Dolenjskem

je naprodaj iz proste roke pod ugodnimi pogoji, obstoječe iz hiše, poda, hleva, šupe, njive, prav pripravo za krojače ali druge obrtnike. Natančnejša pojasnila daje gospod **Ivan Zajc**, nadučitelj v Velikem Gabru na Dolenjskem. 2960 3-1

Friderika Halapi-ja

lekarna pri apostolu, **Budapešta VIII. József-körut 64 46** dobiva vsak dan iz vsch delov dežele kakor tudi iz inozemstva priznana pisma takih na plučih in prsih obolelih, ki so bili ozdraveni z uporabo v Angliji z zlato svetinjo odlikovanega **Halapijevega TUBERINA**. Tukaj nekaj priznalic: 3 5 b

Vaše blagorodje! Pošljite mi še 3 steklenice Halapi-jevega „Tuberina“. Prav dobro mi je dejalo. Viktorija Helmsberger, Winkl p. Kapfenberg.

Cenjeni gospod lekarnar! Prejel sem steklenico za poskušnjo in ker čutim izboljšanje, prosim, pošljite mi po povzetju še eno večjo steklenico na naslov Janez Kastenhofer na graščini Tiefenbach, Ternberg.

Cenj. gospod lekarnar! Pošljite prosim še 2 steklenici „Tuberina“ po 5 kron eno. Po prvi steklenici je prenehal kašelj, telo je dobilo novo moč, slez se je razkrojila. H. Ivan Gohartslleitner, Kremsthal

Blag. gosp. F. Halapi! Na cenj. dopis Vam odgovorim, da je Tuberin prav dobro učinkoval. Slez je razredčena in se lažje odkašljam. Počasneje bo šlo, ker me tuberkuloza že hudo napada. Pošljite še 3 velike steklenice po 5 kron Martin Streng, Pitten, Niža Austrija.

Tol preizkušeno sredstvo proti boleznim v prsih, kašlju, kataru v pljučih, prehlatenju, boleznih v grlu itd. v steklenici K 3-—, velika steklenica K 5-— pošljite po povzetju ali če se denar pošlje naprej. **Friderika Halapi-ja lekarna pri apostolu, Budapest VIII, József körut 64 46.**

Poskusite
in priporočite
izdelke

Vydrope tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v Ljubljani

Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke;
2. proti prelomom zvonov, in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

2962 12-1

Edina domača slovenska zavarovalnica! Svoji k svojim!

Združene tovarne za volnino prodajajo letos
zopet izključno po meni okrožlo 4000 kom. takozvanih

vojaških kočev za konje

za ceno le gld 2-20 komad in gld 4-20 za
par parov franko na dom naravnost na lastnike
konj. **Ti debeli trajno trpežni koci so topli
kot kožuovina, temno-sivi, okoli 150/200 cm
veliki, torej lahko pokrijejo celega konja.**

— Različno pisana naročila, ki se izvršijo le po pov-
zetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo
na **Steiner-jevo** komisijko raznošiljalnico zdru-
ženih tovarn za koče, Dunaj II., Taborstrasse 27 g.
— Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani
denar. 2125 10

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od:
vitez pl. Czarkowski, oskrbnik graščine Labers
pl. Stephanowicz, veleposestnik Csendlak, baron
Kollersperg, Kaltschmidsko graščinsko oskrbnikstvo,
Klaudy pl. Poric, veleč. župnik Kogl Pinocz, veleč.
župnik Raniowski v Stanislawcziku, veleč. župnik
Popescu Dzemie Krommer, posestnik v Lichtnu in
mnogi drugi.

Pomočnika In učenca

sprejme takoj **Franco Lukek**, čevljar, **Vesela
gora**, p. St. Rupert, Dolenjsko. 2982

Učenca za žično pletarski in sitarski obrt sprejme
tako **Evgen Ivanc**, izdelovatelj žičnih
mrež in trgovec z lesenim blagom v **Sodražici**.
2938 3-4

Semenska trgovina

odlikovana in edina na Kranjskem strokovno ure-
jena, ki ima nad 460 vrst najboljših poljskih **ze-
lenjadnih in cvetličnih semen**, za katerih
kakovost se jamči.

Ravno tu se izdelujejo sveži ter suhi **venoi**
in **šopki** s trakovi in napisi, in se dobe mnogo-
vrstne **cvetlice v loncih**, kakor tudi vsi v to
stroko spadajoči predmeti po prav nizkih cenah.

Cenik za leto 1907 se dobi brezplačno
Za obilna naročila se priporoča velespošto-
vanjem 2920 10 1

Alojzij Korsika, Ljubljana.

Krila za dame

Wien gld. 2-60

(prav po podobi)
natančno vmerjena,
najn. kroj, iz prima
tirol. lodnasive, drap
zelene, olivne, teget-
hof, črne barve, ka-
kortudi izbir sukna
za gospode, karir in
prog. zelene, olivne
in drap barve.

gld. 1-95 konkur.
krilo, lepo izvrš. in
zelo prim. za strapac
z višim vrhnim na-
šivom iz trdn. lodna
v vseh barvah, ali iz
karir. sukna gld. 1-95.
Vsako krilo se izgo-
tovi posebej, natan.
po poslani meri, al-
i kako tovarna. delo. Za

mero zadost. prednja in z. inja dolžina, čez pas in v
bok. Pošilja po povzetju. 2550 7

Pri veliki izdelovalnici kril

H. Auer, Dunaj IX/2 Nussdorferstr. 3/D 1.

Največja zaloga železnine, travers,
železnih šin, cementa, štorij za strope,
strešne pločevine in lepenke, slamoreznic,
mlatilnic, gepelnov, čistilnic, preš za grozdje
in sadje, plugov in bran

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti šte. 1.
(zraven „Figabirta“ in na

Valvazorjevem trgu 6, naspr. Križanske cerkve.

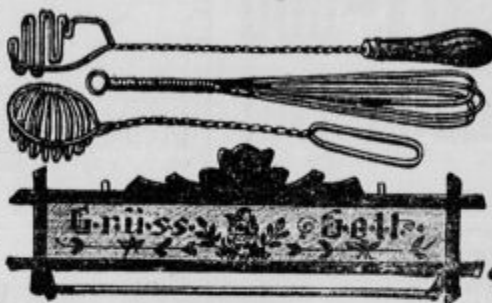
Ondi se dobijo železni nagrobni križi, pumpe
in cevi za vodo, vino in gnojnice, kotli za klajo in
žganje, štedilniki in peč, kuhinjska oprava, železne
ročno-povlečene grablje, ose, potrebščine za mle-
karne, ter razno orodje za kovače, ključavničarje,
kleparje, zidarje, tesarje in mizarje. Točne postržbe
in zmernih cen zagotavlja 1886 19-19

Fr. Stupica, trgovec.

Stepalnik, žličar za
omoke, priprava za
krompir vse 3 komade
za 25 kr. Držalo za
brisačo, umetno izrezljano
in vezeno s steklom 25 kr.

Revolucijo

je provzročila velikanska kupčija
naštetih stvari po 25 kr. Da omo-
gočim tudi onim, ki bivaajo po
deželi, nakup teh neverjetno cenib
rečij, sem izdal cenike z nekaj
tisoč naslikanih stvari po 25 kr.;
vsakomur poštine prosto, kateri

dobiva se tudi blago po višji ceni. Razpošiljam te cenike na zahtevanje
postane gotovo moj odjemalec. 2236 12

Izvozna hiša Hermann Auer, Dunaj, IX./2. Nussdorferstr. 3.—X. (krščanska tvrška).

Svete podobe v stekle-
nem poklopu 15 cm vi-
soke prekrasne 25 kr.

Novi živinski sejmi

se pričnejo vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade z
dne 17. novembra 1906 št. 21084

v Kardiji pri Novem mestu na Dolenjskem

dne 17. januarja, leta 1907.

**Ti sejmi vršili se bodo za uprežno in klalno živino s prodajo prašičev
vsak četrtek po 15. vsakega mesca**

oziroma tudi 15., ako pade na četrtek. V drugih četrtkih v vsakem
mescu omeji se pa sejm, oziroma tržen dan, samo na prodajo
prašičev in drobnine. **Dogon živine se prične** in sicer za prašiče,
v dobi od 1. aprila do 15. maja in od 15. avgusta do 1. oktobra
ob 5. uri zjutraj. V dobi od 15. maja do 15. avgusta ob 4. uri
zjutraj, in od 1. oktobra do 1. aprila pa ob 6. uri zjutraj, ter se
konča ob 8. uri dopoldne.

Dogon konj in goveje živine se pa prične ob 9. uri zjutraj
in se konča ob 12. uri dopoldne. 2917 3-2

K prav obilni udeležbi pro-
dajalcev kakor tudi kupcev vabi

**krajni gospodarski odbor v
Kardiji pri Novem mestu.**

Kislo zelje, 100 kg bto. K 10.—, petršilj, če-bulja, kumare itd. po povzetju po-nudi Ant. Linek v Znojmu. Cenik na zahtevo. 2701

Nedosežne prednosti, brez kon-kurence, v ceni, najboljše, naj-modernejša in res 2011 20-17

precizijaska ura je intakt
iz jekla, srebra in zlata
pri vsakem urarju.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška tiskarna

Josip Janko
urar v Kamniku
3013 1 Velika ulica

priporoča veli-ko zalogo žep-nih in stenskih ur, budilnic, ve-rižic, prstanov, uhanov, brošev, kakor tudi vsa-kovrstnih očal, po zelo nizki ceni. — Popravila, tudi najtežavnejša, izvršim vestno pod poročtvom.

Učenca, ki ima veselje do mizar-ske obrti, sprejme takoj po dogovoru **Matevž Go-gola,** miz. mojster Bled. 3020 3-1

Ceno češko perje

1 kg no-vega si-vega sku-bilenega dobrega goslega perja K 2.—
boljše K 2-40, 1 kg. belega skubljen. puhu podob. K 3-50, K 5.—; 1 kg najfin. snežnobelega skublj. K 6-40, K 8.—. Razpošilja se po povzetju. Pošiljate nad 5 kg franko. Zamena dovoljena.
S. Benisch, Dešenice, št. 7, Češko. 2498 10-9

Na pljučih in v vratu
bolni, — nadušljivi in
bolni na krhlu!

Kdor želi svojo pljučno ali bolezen na krhlu, tudi najdro-vratnejšo, nadušljivost, in če je še tako zastašana, in se zdi skoro ne-ozdravljiva, enkrat za vselej od-praviti, naj se obrne na **A. Wolfek-Ja v Berolin N., Weissenburger Strasse 79.** Tisočere zahvale dajejo zagotovilo za veliko zdravlino moč njegovih zdravil. Brošure zastoj. 2738 8-5

Ne kupite
nobene ure

dokler niste prejeli mojega ve-likega cenika:

gld. 1-50 gld. 3-50

nikel. Boskopf ure	gl. 1-50
Goldin	2-—
srebrne	3-—
z dvojnimi pakrovom	4-—
z 3 sreb.	5-—
plask. i. kleno ure	8-50
amer. Golddouble	5-—
prave Boskopf-patent.	3-50
prave „Omega“	9-50
srebr. oklepne verižice	1-—
takarstne zlate ure	8-50
takarstne zlate veriž.	10-—
takarstni zlati prstani	2-—
stenske ure od	2-90
z bitjem liki zvon.	4-50
z golba	6-—
z kokavico	3-50
kuhinjske ure	1-90
budilke	1-20
ponašati tebe	1-50
z dvojnimi zvonom.	1-75
budilke z bitjem in zvonjem liki zvon.	2-50

Triletno pism. o jamstvo, za neprimerno denar nazaj.
Razpošilja po povzetju.

Maks Böhnell

248 urar 20-11

Dunal, VI., Margare-

thenstr. 27 (vlastni hiši)

Zahtevajte moj cenik z

2000 slikami zastoj in

poštne prosto.

Ako nimate v Vašem kraju
trgovca, ki bi imel v zalogi sloveči rastlinski liker

„FLORIAN“,

kateri bi se moral nahajati kot domače krepičo za že-
lodec

v vsaki hiši,

potem pišite dopisnico z naslovom: „Rastlinska de-
stilacija v Ljubljani“ in naročite 1 steklenico 1 1/2 litra,
katera velja K 3.—

S tem imate za dalj časa izvrstno kapljico za želodec
in si pripravite izdatke za draga zdravila.
2 steklenici po 1 1/2 litra se pošilja za 6 kron pošt-
nine prosto 2527 (6)

Za 5 vinarjev

si more vsak preskrbeti prednosti pri
nakupu blaga za obleko, kakoršnih sicer
ni dobiti, kdor prosi po dopisnici za vpo-
slave vzorcev pri **veliki trgovini**
bratje Lechner v Gradcu, železna
hiša. To ne stane nič, na izbero pa ima
vsak najmočnejše blago za damske ob-
leke črno in barvano perilno blago, po-
steljnino, oksford, loden, sukno, vse vrste
platno z. perilo in posteljno opravo, in
mnogo drugih predmetov, poleg cenika
o vseh vrstah perila i. t. d. — Zložno si
more vsak doma izbrati in potem kar
najceneje izvršiti najboljši nakup. Mnogo
hiš naroča že celo vrsto let vse svoje po-
trebščine le od tam, ker so se prepričali,
da ima ta strogo reelna trgovina pred
očini edino zadovoljnost svojih odjemalcev.

2126 18-12

Pozor! Čitaj! Pozor!
Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih
zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim
uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju
— bolih v prsih, — prehlajenju v grlu,
hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljuč-
nem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vspeh siguren.

Cena je franco na vsako pošto za 2
steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K
80 vin. po povzetju ali če se pošlje
denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča narav-
nost od: 2443 20 6

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Zaloga bališč za neveste.

Priporočljiva trgovina!

Najbolje in najceneje se kupi blago v
veliki izbiri za ženske in moške obleke pri
občeznani domači trgovini

Češnik & Milavec
(pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štota,
kamgrna, hlačevine za moške obleke, za
ženske obleke najnovejše modno, volneno
blago v vseh barvah, perilni kambrik, sa-
ten, kotenina, pisana in bela, platno in
mnogo drugega. 313 26 24

Zaloga bališč za neveste.

Postrzba točna in poštena.

Izdelovanje vseh pred-
metov za zdravilstvo, po-
sebno 2280 4

kilnih
(bruh)
pasov

za moške, ženske in otroke

natančno po meri.

Pri poštini naročilih
se mora naznaniti, ali je
kila na desni ali levi ali
pa na obeh straneh in nje
ve ikost.

Za gg. zdravnike ve-
lika zaloga kirurg. in
medic. instrumentov
in aparatov, kavčuk-
predmetov, elastičnih
nogavic itd., izdelo-
vanje modorcev.

K. PIOTROWSKI, Sv. Petra cesta
Levčeva hiša št. 32, Ljubljana.

I. kranjsko podjetje za umetno stek-
larstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca

se priporoča prečistiti duhovščini in p. n.
slavn. občinstvu za napravo cerkvenih oknov
z umetnim steklarstvom ali slikanje na steklo,
stavbenih del, napravo okvirov, itd. itd. —
Ima tudi v zalogi različno porcelansko in
stekleno posodo za namizje gostiln in za-
sebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih ce-
nah. — Nariši, ceniki in proračuni na za-
htevo zastoj, mnoga spričevala za dovršena
dela so cenjenim odjemalcem v ogled na
razpolago. 1804 52-21